

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 140 Ft

XIV. évfolyam 10. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2007. október

november

A tartalomból:

Dr. Gedei Margit Gyomaendrődért emléklappal kitüntetett főorvos asszonyt gyerekek köszöntik október 23-án

Ünnepi koncert az endrői templomban - 205. oldal - a képen: Veréb Judit és Kiszely Zoltán

Pázmándi szüret - 220. oldal

És mégis van remény II.

(Deák Csaba cikkének folytatása a 214. oldalon)

Halottainkra emlékezünk...

Ezen a napon minden más
Újra mélyen érint meg a gyász
Nincs már velünk együtt
Kit ismertünk vagy szerettünk
Ma lélekben újra együtt lehetünk.

Eszembe jutnak az együtt töltött napok
Fülemben újra megcsendült a hangod
Szinte látom minden mozdulatod
Nem is tudhatod, mennyire fáj hiányod.

Gyertyákat gyújtunk és mécseseket
Ezek a fények világítsanak Neked
Örök világosságban, békességben nyugodj
Soha el nem felejtünk, biztosan Tudod!

ÚJ DÍSZPOLGÁROK

ÉS KITÜNTETETTEK

2007. október 23-án, az ünnepi megemlékezést követően került sor az ünnepi testületi ülésre a Katona József Művelődési Házban, melyen Gyomaendrőd Díszpolgára Címet és Gyomaendrődért Emléklapoktetet adott át Várfi András polgármester.

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete Díszpolgári címet adományozott Kunkovác Lászlónak és Sárhegyi Andrásnak, emléklapoktetet adományozott néhai Császárné Gyuricza Évának, Dr. Gedei Margitnak, Dr. Csoma Antal Gábornénak valamint Hegedűs Józsefnek.

Képünkön balról jobbra: Dr. Csoma Antalné, Dr. Gedei Margit, Dr. Kunkovác László, Sárhegyi András, Hegedűs József és Császárné Claudia, a néhai Császárné Gyuricza Éva leánya.

Önnnek joga van tudni...

miről döntött a Képviselő-testület októberben

Beszámoló a város egészségügyi helyzetéről, valamint pályázati kiírás a Városi Egészségügyi Intézményigazgató főorvos álláshelyre

Mint már ismeretes 2007 szeptemberében döntött a Képviselő-testület arról, hogy a Városi Egészségügyi Intézményt változatlan formában kívánja továbbműködtetni. Ezért pályázatot hirdet az igazgató főorvos magasabb vezető beosztására. Az elbírálás határideje a benyújtási határidőt követő 30 nap.

Együttel elfogadta az intézmény jelenleg megbízott igazgató főorvosának, Dr. Gedei Margitnak az igen alapos beszámolóját, melyből megtudhattuk, hogy kötelezően ellátandó feladata az önkormányzatnak a lakosság alapellátásának biztosítása: háziorvosi, házi-gyermekorvosi, fogorvosi, alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti, védőnői, iskola-egészségügyi ellátás, valamint a járóbeteg szakellátást nyújtó intézmény működtetése. 1997. jan. 1. óta működik, de folyamatosan változó a struktúrája a „reformhullám” miatt. A szakellátás kiterjed Gyomaendrőd, Dévaványa, Hunya teljes lakosságára, valamint a tudógyógyászat és gondozás tekintetében Ecségfalvára is. Jelenleg az egészségügyi ellátást hetvenkettő egészségügyi dolgozó szolgálja húsz szakrendelés funkcióval.

Egészségügyi szolgáltató váltás a krónikus betegellátásban

A krónikus betegellátás tekintetében, az érvényben lévő beutalási rend alapján városunk lakossága a békéscsabai Réthy Pál Kórházhoz tartozik, ahol viszonylag kevés az adott lakosságra jutó ágyszám. Ezért a Képviselő-testület úgy döntött, hogy a magasabb szintű ellátás érdekében a Szarvasi Szakorvosi Kft. Ápolási Intézetéhez kíván tartozni a jövőben.

Gyomaendrőd 3. számú fogorvosi körzet működtetési jogának átruházása

Dr. Csizmadia Tamás fogorvos a 2007. szeptember 14-én kelt levelében bejelentette, hogy 2007. december 1. napjával praxisjogát eladja, majd ezt követően magánrendelés formájában praktizál majd. A működési jogot Dr. Biczó Virág Mária fogorvos veszi meg, aki a Gyomaendrőd Kossuth út 30. szám alatti székhelyű „Dr. Békés” Fogszakorvosi Bt.-vel áll határozatlan idejű munkaviszonyban, és e jogviszony keretében fogja ellátni a fogorvosi teendőket. A doktornőtől bekért nyilatkozatból megállapítható, hogy a betegeket napi 6 órában fogja ellátni hétfőn, szerdán, pénteken 8-14 óráig, illetve kedden és csütörtökön 13-19 óráig.

Tourinform iroda működtetése

A Tourinform irodát működtető Gyomaendrőd Turizmusért Köhasznú Alapítvány azzal a kérelemmel fordult az Önkormányzathoz, hogy a szerződést 2007. október 30. napjával, közös megegyezéssel bontsa fel. Indoklásában az szerepel, hogy a Tourinform iroda jelenlegi működésével a megnövekedett feladatokat nem kívánja ellátni. A Tourinform irodának a jövőben nagyobb szerepet kell vállalni a város fejlődésének érdekében, ezért a Képviselő-testület pályázatot hirdet az irodavezető álláshelyének betöltésére. A benyújtási határideje 2007. november 30. Elbírálásának határideje: a benyújtást követő 30 nap.

Beszámoló az Ipari Park működtetéséről

A Gyomaszolg Ipari Park Kft. Benyújtotta a testületnek az ipari park működéséről szóló beszámolóját. A véleményező bizottságok az előterjesztést megvitatták, és elfogadásra javasolták. Azonban hozzáfűttek egy ajánlást, mely szerint: az ipari park beépítettsége igen alacsony, ezért erre nagyobb hangsúlyt kell fektetni. Ennek érdekében esetleg fel lehetne venni a kapcsolatot már jól működő ipari parkokkal és tanulmányozni azok sikerességének okát.

Települési hulladékgazdálkodás átszervezése

A Képviselő-testület már 2007 áprilisában tárgyalta a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos tájékoztatóját, s már akkor felmerült a hulladékiszállítási díj bevezetésének lehetősége. Ennek oka: csökkenteni kell az önkormányzati kiadásokat az elkövetkező években a kormány megszorító intézkedései miatt. Ezt a közszolgáltatási tevékenységet, mint ismeretes a Gyomaszolg Kft. végzi, melynek feladata két részből

tevédiök össze. 1. hulladékgyűjtés, 2 hulladékkezelés, amelyet külső üzemeltető végez. Régebben ez a közszolgáltatás szinte csak a hulladékgyűjtésre korlátozódott, hiszen a szeméttelép nem igényelt komoly üzemeltetési költséget. A Regionális Hulladékkezelő Mű beüzemeltetésével azonban a hangsúly áttevődött a hulladék kezelésére, és a befogadási díj bevezetésével jelentősen megnövekedtek az Önkormányzat költségei. A hulladék elszállítás jelenleg a lakosság részére ingyenes, mivel a kommunális adót infrastrukturális beruházások fedezetére kell(ene) fordítani. Ezen kívül a kommunális adó alól az elmúlt évek szennyvíz és útépitési beruházásai miatt számos ingatlan kapott mentességet. A díj bevezetésének lehetőségével a képviselő-testület egyetértett, a díjrendszer kialakításával kapcsolatos alternatívák kiválasztása, pedig a következő ülés napirendi pontjai között fog szerepelni.

Gyomai temető bővítése-településrendezési tervek módosítása

A településrendezési tervek módosítása vált szükségessé, mivel a gyomai temetőben a közel jövőben nem lesz szabad terület, a temető területét pedig bővíteni kell. A területre vonatkozó településrendezési tervek, szabályrendelet és a temető, a közmű építési terveinek elkészítésével a Tér és Terület Bt. (Gyula) tervező céget bízta meg.

Közterület elnevezése Szent Erzsébet emlékére

Az Endrődiek Baráti Köre helyi civil szervezet közterület elnevezési kérelemmel fordult a Képviselő-testülethez: a 2007-es Szent Erzsébet Jubileumi Év alkalmából kezdeményezik jeles személyünkről történő helyi közterületi névadást. Levelük rövid részlete: „Szent Erzsébet 1207. november 14-én született, Árpád-házi királylányként. Példás élete, tragikus sorsa a keresztény világ egyik legismertebb magyar szentjévé avatta.” „Születésének 800. évfordulója alkalmával az egyház 2007-et Szent Erzsébet Jubileumi évnek nyilvánította, és kérte a települések vezetését, nevezzenek el közterületet ezen évben.”

Sajnos a kijelölt terület tulajdoni viszonyai nem teszik lehetővé a terület parkosítását, elnevezését, de alkalmasnak látszik viszont a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és a Lidl áruház közötti közterület külön utcaként történő elnevezésére.

A Képviselő-testület egyhangúlag megszavazta az utca elnevezését.

Sebességmérő berendezések létesítésére pályázat benyújtása

A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium megbízásából a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ pályázatot hirdetett az országos főutak átkelési szakaszain, a forgalom csillapítására, a gyalogosok védelmének növelésére, a járművek sebességének csökkentésére, alkalmas beavatkozásokra. Városunk esetében a belterületen csak a 46. számú főút nyomvonalán lehet kialakítani a pályázati feltételeknek megfelelő létesítményeket. Az út tulajdonosa a Magyar Állam, kezelője a Magyar Közút Kht, ezért a pályázat során folyamatos egyeztetés szükséges. A létesítmények elhelyezésére a következő helyek jöhetnek számításba:

- Hidfő utca bevezető szakasza (Mezőtúr felől)
- Bajcsy Zs. E. út bevezető szakasza (Mezőberény felől)
- Fő út és Bajcsy Zs. E. út közbenső szakaszai

A beruházás összköltsége 16. 500. 000,-Ft
Ebből önerő: 1. 650. 000,-Ft

A MOBILBUSZ KÖZLEKEDÉSI KFT. próbajáratjai.

A MOBILBUSZ KÖZLEKEDÉSI KFT. 2007. október 31-től 2-2 heti próbajáratot indít a városban. Egy úgynevezett **rendelő járatot**, illetve **vasút járatot**. Erre azért van szükség, mert folyamatos panasz érkezett a lakosság részéről a menetrend szerint közlekedő buszjáratokkal kapcsolatosan. A lakossági igényfelméréseket messzemenően próbálta figyelembe venni a szolgáltató. A részletes menetrend meg fog jelenni a helyi sajtókban.

Csoda-Vár Gyermekcentrum Alapítvány kérelme

Csoda-Vár Gyermekcentrum Alapítvány a bölcsődei férőhely bővítéséhez kérte a Képviselő-testület támogatását. A 2007 januárjától működő 10 férőhelyes intézményt 20 főre kívánja növelni. Ennek az oka, hogy a beiratkozott gyermeklétszám 150%-os, így csak 1 éves várakozási idővel tudnak gyermekeket fogadni. A testület támogatja a bölcsődei férőhelyek bővítését 10 főre azzal a feltétellel, hogy csak a jelenlegi 10 főre nyújt önkormányzati támogatást, valamint a férőhelyek bővítésével járó kiadásokhoz anyagi támogatást nem nyújt.

Lehóczkiné Timár Irén
képviselő

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Köszönet az 1%-ért

A Cukorbeteg Gyomaendrődi Klubja ezúton köszöni meg az adófizetőknek a 2006-ban felajánlott 1%-ból kapott 33203Ft-ot, melyet szakmai anyagra és működésre fordított.

Meghívó

Tisztelettel várunk minden érdeklődőt,
2007. december 3-án 17 órai kezdettel a
Városi Könyvtárban ahol

szerző-olvasó találkozóra kerül sor.

Szendrei Géza bemutatja

„Gyomai, endrődi, környékbeli események”
című könyvét.

A Szerző és a szervezők kéri azoknak a személyeknek a jelentkezését, akik maguk vagy családtagjaik, rokonaik, ismerőseik érintettek az 1956-os eseményekben, hogy jelenlétükkel tiszteljék meg a rendezvényt.

Tisztelt Választók!

Várfi András polgármester-képviselő, Lehóczkiné Timár Irén képviselő tisztelettel meghívják a 8-as és 9-es választókerület lakóit 2007. november 14-én 18 órai kezdettel a Blacha úti Közösségi Házban tartandó tájékoztató beszélgetésre. Kérem, hozzák el Önök is problémáikat, észrevételeiket, hogy ezzel is közelebb jussunk a jó megoldásokhoz. Megjelenésükre feltétlen számítunk.

Megújult a Dinya-kereszt

Lelkes hagyománytisztelők összefogással rendbe tették és megújították a kondorosi út mellett, a határban lévő elhanyagolt, ún. Dinya-féle keresztet.

Szeptember 28-án reggel az endrődi templomban szentmise volt a kereszt hajdani felállítóiért és a jelenlegi rendbeteveőiért. Míse után kiment a kis lelkes csapat a határba, és Iványi László plébános megáldotta az útmenti megújult régi keresztet.

A Katona József Művelődési Központ novemberi programjai:

November 12. hétfő 10 és 14 óra Sosem volt cirkusz címmel gyermek-műsor
a Békés Megyei Napsugár Bábszínház előadásában.

November 15. csütörtök 17 óra Magyar nóta, operett, sláger EMLÉK-MŰSOR a nemrég elhunyt
HAZADI ZSUZSA tiszteletére
Közreműködnek:

Farkas Rozika, Gránát Zsuzsa, Nánássy Lajos, Éliás Tibor
Kísér: a Honvéd Művészegyüttes Zenekara
Szalai Antal Liszt-díjas primás vezetésével
Belépő: 800 és 1.000 Ft.

Kapható a Katona József Művelődési Központban

2007. november 24-én XIV. RUMBA BÁL

A Rumba Táncklub és a Társastánc Alapítvány szervezésében
Az estély műsorában fellépnek a klub kezdő és haladó táncosai.

FELHÍVÁS JÓTÉKONY CÉLÚ ADAKOZÁSRA!

A Templomos Lovagrend Tiszántúli Komtúria, a Templárius Alapítvány, az Élet-másokért Egyesület, a helyi kereszténydemokraták és a Karitás Gyomaendrődi csoportja idén újra megrendezi a

VI. „SEGÍTSÜNK A RÁSZORULÓ GYERMEKEKEN!”

jótevény célú adakozását. Terveink szerint 70 családot, közel 120 gyermeket szeretnénk ebben az esztendőben is megajándékozni a nagylelkű segítségnek köszönhetően.

Helyei: Szt. Imre Katolikus Templom (Gyomaendrőd – Endrődi városrész)

Ideje: Endrőd, 2007. december 15. szombat de. 11. 00 – óra
Gyűjtünk: az elmúlt évekhez hasonlóan tartós élelmiszert, írószert, játékokat, könyveket, fogkeféket, konzerveket, törölközőket, plédet stb, ami egy gyermeknek segítséget jelenthet.

Továbbá keresünk olyan védnököket, akik nagyobb adománnyal és hozzájárulással támogatja a gyűjtésünket.

A felajánlásokat a következő címre várjuk:

Szt. Imre Róm. Kat. Plébánia Hivatal

5502 Gyomaendrőd, Fő u.1. sz.

Aki anyagilag szeretne segíteni, az a következő címen teheti meg:

Számlaszámunk:

Templárius Alapítvány

Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet

53200015-11060273

A felajánlókat kérjük, hogy adóigazolás miatt adószámukat feltétlenül tüntessék fel a befizetés során a közlemény rovatban.

Köszönettel: Fr. Ungvolgyi János commendator
E-mail: ungvolygi@globonet.hu Mobil: +36 (30) 294-0650

Okmányirodai tájékoztató

Tájékoztatjuk Tisztelt Ügyfeleinket, hogy 2007. november 1-től lehetőség nyílik az Okmányirodába, ügyfélfogadási időn belüli, telefon úttján történő bejelentkezésre, időpontfoglalásra. A telefonos bejelentkezés előnye közé tartozik, hogy előre egyeztetett időpontban, sorban állás nélkül van lehetőség az ügyek intézésére. A telefonon bejelentkezett ügyfelek elsőbbséget élveznek a foglalt időpontban a be nem jelentkezett ügyfelekkel szemben. A bejelentkezés ezen formáját nem használó ügyfeleket a szabadon maradt időpontokban tudjuk fogadni.

Telefonon bejelentkezni legkorábban a bejelentkezés napját követő első munkanapra lehet.

A bejelentkezésre az alábbi telefonszámokon van lehetőség:

66/521-606 – személyi igazolvány, lakcímgazolvány, vezetői engedély, útlevel, parkolási igazolvány, vállalkozói igazolvány, ügyfélkapu regisztráció

66/581-239 – gépjárművel kapcsolatos ügyek, ügyfélkapu regisztráció

Továbbra is lehetőség van az interneten keresztüli bejelentkezésre, időpontfoglalásra, egyes esetekben ügyindításra, melyet a www.magyarorszag.hu weblapról érhetnek el.

In memoriam

Szülőföld: Bölcso, majd koporsó!
Sarkscillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér ize, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végso ál munk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

ELŐDÖK NYOMÁT KERESVE Sóczó Ilona tizenhat gyermeke

Sok minden kiszorult az „Annuska néni” cikkből (Városunk, 2006. aug.). Szívesen gondolok az otthon töltött napokra, ezért – mozgalmal év után – folytatnám a beszámolót. A rokonságunk nagyon megritkult Endrődön, így *ha helytörténeti* jellegű az utam, akkor legtöbbször a hétvégeken megüvölő Fő utcai kollégiumban szállok meg. Közönet érte. Most, azaz tavaly nyár közepén foglalt volt a kolesz, így Nórika nem adta ide legbelső szobáját. Ő egyik unokatestvéremhez ment férjhez.

Jónéhány telefon, faxsz, a gyulai levéltárhoz villámposta (angolosan: i-méjl); még szerencse, hogy Pesten is sokan segítettek terveim előkészítésében: könyvtárak, MTE SZ. Aznap-mosott, napon szárított ágyneműt stb. bepakolva, délután szálltam vonatra. (Kitérő: a gyomai vasúttól 19.55-kor, verőfényes világosban ment az utolsó busz Endrődre! Ez furcsa: túristaszexon közepén vagyunk. Legalább egy iránytűt kéne később is. *Ennyire alvóváros* lett a szülőfalum...?! Máskor, sok éve, községünk egyetlen éttermében fogadott „Zárva vagyunk, mert lakodalom lesz estére”. Gyalogos vagyok, bekaptam volna gyorsan az ebédet a söntésben...) Megérkeztem Vacerhonba. Kölcsönös csevely családjainkról. Már a vendég is dicsekszik „másfél” unokával. (Azóta eggyel több van!)

Másnap, kedden, július 11-én Kovács Mátyásné Uhrin Anna, anyukám *születésnapja!* Megjegyzés: Nevüket a családban mindig „g”-vel mondták, fűtestvérei így is írták. A név jelentése szlávok nyelvén magyar. Az Uhrin változat nem illik nyelvünkhöz, mert csak keményen lehet kimondani. Gyanútlanok Uhrinnak írják. A németek pedig – ha leírva látják- nyújtó h-ra gondolva Úrin-nak olvassák. Timár Máté egy szarvasi (!) híres nyelvész kérdézetet ez ügyben. A válasz ez volt: úgy lehetett, hogy az Uhrin g-ét valamelyik töt (!) jegyző felfelé kanyarította h-nak, elvégre az ő nyelvén Prága-ís Praha.

Az első utam természetesen a Szarvasvégi temetőbe vezetett anyám s apám sírjához. (A kocsit folytatásában van, 60 m-re az Uhrin – Sóczó-féle fekete gránit síremléktől.) Régen járt ott közvetlen családtag, rendbe kellett hozni. Metszőollóval csinosítottam az embermagas gyalogfenyőt, ami már-már a nevüket is eltakarta. Sok rokon nyugszik a két említett helyen, *ig... tottam a sírokon*, eltüntettem az elszáradt virágokat stb. Tudom, mások is megteszik ezt.

Sétáltam volna a kedves Temető utcán, melyet az öregek Bangó utcának mondtak. Erre mentünk fürödni a Körösre, a kiszabóba. Most csak elbicajoztam a 6. sz., Benő bácsiék volt háza-előtt; ahol mindig kedvesen fogadták a jó rokont. Ez az épület volt az ősi *Uhrin fészek*, ott született anyukám. (A másik oldalon, a temetőhöz közelebb volt az apám felmenőinek téglakerítéses portája, de az már gyerekkoromban el volt adva.) Irány a templom! Még zárva, de rácson át látható, hogy kifüggesztették a gyászkeretes *Emlékharangot*. Vásárlás a piacon; korombeli erős férfi, gyomai, de jól esik, hogy ismeri családunkat.

Haza a szálláshelyre, a volt Király utcába. Néhány telefon ismerősöknek, hogy figyeljenek majd a déli harangszó utáni, nyolc perces (!), immár édesanyánkért szóló „toronyzenére”. Közben Farkasné igazgató asszony engem hív, van-e szállásom. Kedves. Ki is kereketem a *ligeti iskolába*, ott hagytam 4-5 számot az ABACUS c. folyóiratból, amelybe matek és technika jellegű cikkeket írok rendszeresen. (Apropó: A fentemlített cikkben beharangozott *Pedagógusok Arcképcsarnoka* 2006-os

kötete megjelent. Könyvtárnak dedikált példányt adtam igazgatónő kezébe a SzámAlk-beli találkozózn. Ismerős arcokat találni benne a 16., 38., 60., 97. oldalak táján. Következhetne pl. Ricsai Balázs, aki tanított is a Hajdúságban.) - Irratárunkba kutatni megbizásból majd holnap jövök!

Újra nyeregbe pattanva irány a *plébánia hivatal*. Elegáns, hogy már onnan is lehet gombnyomásra parancsot adni a három harangnak. Mellékesen: anyám édesanyjának egyik húga, Kovács Istvánné Sóczó Monika öntette újra a legnagyobbat. (Emlékszem Moni nénire, akit agg korában a most Gyomán élő Véháné Kovács Irén ápolt. Irénke nemem a teljes rokonság történetét fejben tudó unokatestvérem. A *harangok* súlyadatai, feliratai stb. a „200 éves az endrődi Szent Imre templom” c. csinos könyvecské 29. oldalán és a Városunk 2004. nov.-i mellékletében olvashatók. Pár éve Hanyecz Margit, a nagyobbik fiam és neje, jómagam a toronyban (!) élveztuk a „hazai harangszót” Uhrin Péter sekrestyés társaságában.

Most a plébánia folyosóján *áhitattal hallgattuk* Gyuriczáné Szabó Erzsikével a torony lakóinak érces hangversenyét. Szöveges bevezetővel, zárzóval ellátott magnófelvételt készítettem.

A hivatalos teendők már az *irodában*. Oldottan, egymás családait kérdezve olykor. Más ügyfél toppant be: Ugrin lány, ugyan melyik ágból való? Később meg László atya *atyja* nézett be. Kész történelem, amire ő (*Sándor bátyám*) emlékezik. Áthívott a lakásba, ahol felesége betegeskedik. Emlékszem, Erzsike az ablakunk alatt ment el iskolába igyekezve, mert a ridegvárosi kerszthez laktak közel. Apukája, Miklós bácsi, a közel 200 cm magas szépember mutatott nekem először távcsövet. Unokatestvérek voltak apámmal, szerettek kettesben vadászgatni a határban.

Kértem Gy.-né Szabó Erzsikét, hogy másolja le xerox géppel az anyakönyvből az anyámra vonatkozó oldalt. Igaz-e, hogy ikerként született? Régóta terveztem, hogy egyszer hosszabb időt rászentelve, engedélyek, tarifák megfizetése mellett utána járjak a *családi mendemondának*, miszerint Sóczó-Ilona 16 gyermeket hozott a világra?... (Pankó nővérem 17-ről beszél a Szabó Éva-féle rádiós műsorban; U. László doktor édesapjáról írva 18-at említ (Gyomaendrődi Ki kicsoda); testvére, a híres karnagy 21-et mond... De mit mondanak az anyakönyvek?!?) Gondoltam, napokig tart búvárokodni a csodatudja hol porosodó matrikulákban. Nem tüntek el a háborúban?...

Hihetetlen, de jó hangulatban, összedolgozva, 2 óra alatt – minden számításba jövő évet átfesülve- *16 kereselési bejegyzést találtunk* az Uhrin-Sóczó házaspár sarjaként!! Majd kiugrottam a bőrből!! Felírtam minden adatot napra pontosan. (Kedves családtörténészek, csak így lehet fárasztó *keresgélést* mások megtakarítani!!) Valószínűleg volt néhány halvaszületés is, ezért említenek 17, 18, sőt 21 gyermeket. Az is lehet, hogy más ájszonyé a legutolsó adat. (Csodatálm Erzsike hozzáértését, ahogy a nehéz könyveket és a számítógépet kezelte. Mondja is, hogy – valószínűleg a *Gyuriczák* vastag család-könyvén felbuzdulva-most az endrődi *Timárok*, „feltérképezését” kéri T. Menyhért. Nekem meg a *Sóczó-családfát* kellene elkérnem S. Ferenc piarista tanártól, szeghalmi kollégista társtól.

Lássuk a tényeket! Uhrin Imre és Sóczó Ilona 1878. nov. 18-án kötött házasságot. Megkeresztelt gyermekeik (év, hó, nap itt csak számmal) *Sándor* 1880. 03.18., *Regina* 1882., *Dezső* 1885., *Benedek* 1887., *Regina* 1888., *Ilona* 1890., *Vallburga* és *Orsolya* 1892., *Imre* 1893. 09.10., *László* 1895. 06.24., *István* 1896. 08.10., *Dezső* 1897., *Ilona* 1899. 04.05., *Benjamin* 1900. 03.28., (*Péter*) *Nándor* 1901. 05.08., *Anna* 1906. 07.11. Most tessék összeszámolni! Nyolcan csak 2 hó és szük 4 év közötti időt éltek, de *nyolcan*, a dölt betűvel szedettek (születési dátumuk teljes) felnőtt kort értek meg. Mindegyik családos lett.

Kitérő: *Apámék kilencen* nőttek fel. A legidősebb, Kovács Ilon hozzám az elsőszülött Ugrin Sándorhoz. E két népes család legkisebbjei is összeházasodtak, ők a szüleim. Volt a familiák között egy közbülső házassági kapocs is, de az „szinteltolással”... Itt az 1906-os Szabó Imre-féle fényképen Sóczó Ilonának volt már két unokája, amikor 44 évesen 16-dik gyermekét tartja pólyában. Megjegyzés: kap majd a Tájházunk egy digitalizált, kasírozott másolatot a teljes képről, nevéket odairva.

Nagyon fontos, hogy aggasztóan fogyatkozó nemzetünknek példát mutassunk nagycsaládokkal! Hogy a „legfeljebb kettő” helyett a „legalább három gyerek” szemlélet terjedjen...

Dr. Kovács Zoltán jatek-tanszer@freemail.hu
mobil: (20) 462-3835

Városunk díszpolgárai 2007-ben

A III. Gyomaendrődiek Világtalálkozójának ünnepi záróprogramjához csatlakozott a városi önkormányzat ünnepi testületi ülése, melyen munkájuk elismeréseként adták át a Gyomaendrőd Díszpolgára, valamint a Gyomaendrődért Emléklapok kitüntetések.

Gyomaendrődért Emléklapok kitüntetését kapták: néhai Császárné Gyuricza Éva (posztumusz), melyet lánya vett át, Dr. Csoma Antal Gáborné, Dr. Gedei Margit és Hegedűs József. Az elismerésekhez a szerkesztőség nevében szívből gratulálók.

A díszpolgári címet pedig Sárhegyi András és Kunkovács László kapták. (a következőkben a két díszpolgár munkásságát méltatom)

Sárhegyi András az Enci nyugalmazott elnöke

Az 1949-ben megalakult ENCI (Endrői Cipész Szövetkezet) élére kerülve rohamos ütemben fejlesztte a kezdetben törpe szövetkezetet. A kezdeti alapanyaghányt és tőkehiányt a dolgozók lelkesedése és áldozatvállalása hidalta át. Az elnöki poszton sem feledkezett meg egyszerű származásáról és munkatársaival közösen példaeértékű munkát végeztek. Felépítette az új, modern cipőgyárat és nagyszerű üzleti és tárgyalási érzékének köszönhetően az 1970-es évek elejére az ország meghatározó gyárává fejlesztette az ENCI-t. Mint a környék legnagyobb üzeme sok helybéli és a környező települések családjainak adott biztos megélhetést és szakmát az endrői gyár.

Az irányítása alatt felfejlődött üzem a nagyszerű és haladó szellemiséget mutató cipő- és csizma modelljei keresett termékeké váltak nemcsak Magyarországon, hanem már egyre több külföldi országban is. Az Enci cipők által településünket megismerték bel- és külföldön egyaránt. Nyugdíjazása után visszavonultan él, és sajnos végig kellett néznie, ahogyan a csőd szélére majd a teljes bezárára jutott életműve a nagy múltú szakmai alapokra helyezett cipőgyár. A díszpolgári cím nemcsak a város vezetésének elismerését fejezi ki, hanem annak a több ezer embernek, akik mint a gyár dolgozói tisztelik és becsülik Sárhegyi Andrást.

dr. Kunkovács László DLA h.c. etnofotográfus-vizuális antropológus

A szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola elvégzése után egy évtizeden keresztül az MTI országjáró fotótudósítója volt. 1989: Magyar Művészetért-díj; 1996: Balogh Rudolf-díj; 2000: a Magyar Köztársasági Erdemrend lovagkeresztje, 2007: DLA h.c.-tisztelbeli művészeti doktor. 1973-84 között óraadó volt a Magyar Képzőművészeti Főiskolán, lapot szerkesztett, szakkönyvet illusztrált. 1985-89 között az MTI rovatvezetője majd művészeti szerkesztője volt, 1989 óta újra önálló alkotó. Speciális területe a vizuális antropológia. Etnográfiai, kultúr-történeti, szociográfiai témáin évekig dolgozik, az elkészült képgyűjteményeket

1983 óta fotókiállításokká fűzi össze. Nem holt tárgyakat gyűjt össze, hanem élethelyzeteket örökít meg, összefüggéseket keres a néprajzot fellazító emberismeret szellemében. Szamba veszi a régi kultúrák vizuális üzeneteit, a sziklarajzokat, lefényképezi az eurázsiai sziyeppövezetben és a tajgában élő kis népek életét. Művészi-tudományos fényképkiallításai itthon és kilenc külföldi országban, főként múzeumokban és a külföldi magyar intézetekben több mint száztíz alkalommal kerültek közönség elé.

Könyvei: Osépitmények (2000-2001.), Kece, milling, marásza-Hagyományos halászat természetes vizeinken (2201.), Kőemberek.A sziyeppi népek hagyatéka (2002.), Táltosoró (2006.)

A néprajzi munkásságát mindig meghatározza a szülőföldhöz való kötődés. A gyermekkori falusi Endrőd, a gyomai és endrői tanárainak egy életre szóló útmutatásai. A díszpolgári cím, mely a legmagasabb gyomaendrői elismerés azt is kifejezi, hogy nemcsak tudományos munkásságát ismeri el, hanem a település vizuális antropológiai feltárásainak elismerését és támogatását is jelenti.

Ünnepi koncert az endrői templomban

Gyomaendrőd várossá avatásának 25. évfordulóján, s a Gyomaendrődiek Világtalálkozója ünnepi hangverseny volt az endrői templomban.

A következő darabokat hallhattuk:

1. A Gyomaendrőd Zenebarátok Kamarakórusa előadásában meg Gecseiné Sárhegyi Nóra vezetésével: Szokolay Sándor: Mi-atyánk, Arcadel: Ave Maria, Casciolini: Panis Angelicus, Giovanni Francesco: O salutaris hostia, Wolf Péter: Ave Maria, szólót énekelt: Kele Ágnes.

2. A Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanulója Cserenyecz Dóra gitárelőadása: Tarrega: Arab capriccio. Felkészítő tanára: Szabó Mária

3. Dopler: Fantazia pastolare. Előadta: Katona Tiborné, zongorán kísért: Vozár Márton. Mindketten a Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanárai.

4. Következett műsorszámunkban Kiszely Zoltán előadása, aki városunk szülőte, jelenleg a Szegedi Nemzeti Színház szín-művésze.

5. Most Kodály Zoltán által gyűjtött népdalcsokrot hallgathattuk Veréb Judit énekművész, és Bátki Fazekas Zoltán a szegedi nemzeti Színház operaénekes előadásában. Műsoruk: A csitári hegyek...Kit kéne elvenni.. Árva madár Zongorán kísért: Berg Andrea a Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanára.

6. A műsor hegedű-trióval folytatódott. Pappné Németh Hedvig, Kутtenberg Anikó és Uhrin Viktor adták elő Az egy asszony illatát.

7. Johann Sebastian Bach: Air. Előadta Halász János a Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanára, orgonán kísért Berg Andrea.

8. Vers következett, Kiszely Zoltán előadásában.

9. Shubert: Muzsika sorozatából a C-dürt. Zongorán játszott: Vozár Márton.

10. Böelmann: I. Orgonaszimfónia. Orgonán játszott: Parola Csaba kántortanító, a dévaványai Egyházközség kántora, és a református általános iskola tanára.

11. Hány János: Toborzója következett Bátki Fazekas Zoltán előadásában. Zongorán kísért: Berg Andrea.

12. Händel: Alleluja az „Eszter” c. oratóriumból. Előadta: Veréb Judit, zongorán kísért: Berg Andrea.

13. Befejező műsorszám a Gyomaendrőd Zenebarátok Kamarakórusa, és valamennyi szereplő előadásában: Mozart: Ave Verum Corpus. Első hegedű: Uhrin Viktor, második hegedű: Pappné Németh Hedvig. Brácsán: Kутtenberg Anikó játszott, kísért: Berg Andrea.

Katolikus oldal

NOVEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 17 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.
November 3-án 15 órakor Szent Imre búcsú.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

November 11-én és 25-én vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.

Kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 5-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 17 órakor, hétfőn reggel 8-kor.

Szombaton 17 órakor vasárnapi előesti mise.

Figyeljék a templom előtti hirdetőtáblát, mert Timár atya betegsége miatt változhat!

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

NOVEMBERI ÜNNEPEK

1. csütörtök:	Mindenszentek
2. péntek:	Halottak napja
3. szombat:	Porres Szent Márton
4. vasárnap:	Évközi 31. vasárnap
5. hétfő:	Szent Imre herceg
9. péntek:	A Lateráni Bazilika felszentelése
10. szombat:	Nagy Szent Leó pápa és egyháztanító
11. vasárnap:	Évközi 32. vasárnap
12. hétfő:	Szent Jozafát püspök, vértanú
13. kedd:	Magyar szentek és boldogok
15. csütörtök:	Nagy Szent Albert püspök, egyháztanító
16. péntek:	Skóciai Szent Margit
17. szombat:	Nagy Szent Gertrúd
18. vasárnap:	Évközi 33. vasárnap
19. hétfő:	Árpád-házi Szent Erzsébet
21. szerda:	A Boldogságos Szűz bemutatása a templomban
22. csütörtök:	Szent Cecília szűz, vértanú
23. péntek:	Szent I. Kelemen pápa, vértanú
24. szombat:	Szent Dung-Lac András áldozópap és társai
25. vasárnap:	Krisztus Király vasárnapja
28. szerda:	Marchiai Szent Jakab áldozópap
30. péntek:	Szent András apostol

XVI. Benedek pápa levele a Szent Erzsébet-év alkalmából

Árpád-házi Szent Erzsébet születésnapján, július 7-én tette közzé a Szentszék XVI. Benedek pápa Erdő Péter bíboroshoz írt levelét, melyben a Szentatya Szent Erzsébet életművét méltatja születésének nyolcszázadik évfordulóján.

Tiszteletreméltó Testvéremnek,
Erdő Péter bíboros úrnak,
Esztergom-Budapest érsekének,
Magyarország primásának,
az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa Elnökének

Nagy örömmel értesültem arról, hogy ebben az esztendőben különleges módon emlékeznek meg Magyarországi Szent Erzsébet születésének 800. évfordulójáról. Ebből a kiváló alkalomból kérem, tolmácsolja Magyarországot és egész Európát híveinek lelki részvételemet a tervezett ünnepeken, amelyek nagyszerű alkalmat nyújtanak, hogy Isten egész népének és különösen Európának felmutassuk e szent ragyogó tanúságtételét. Az ő híre messze túlterjedt saját hazája határain, és igen sokakhoz, köztük nem keresztényekhez is eljutott az egész kontinensen.

Erzsébet igazi európai szent: kora társadalmi viszonyait tekintve épp úgy, mint napjainkban, az evangelizáció követhető példája. András király és Gertrúd királyné az új, keresztény Magyarország e hiteles drágakövének szülei gondoskodtak arról, hogy az Istenben való örökbefogadott gyermek méltóságának tudatában neveljék gyermeküket. Erzsébet magáévá tette Isten Fiának, Jézus Krisztusnak a programját, aki szolgálai alakot öltött, kiüresítette magát, és hasonló lett az emberekhez (Fil 2,7). Kivá-

ló mestereinek köszönhetően Assisi Szent Ferenc nyomába szegődött, személyes és végső életcélként saját életét hasonlóvá alakította Krisztuséhoz, aki az ember egyedüli Megváltója.

A türingiai örörfleendő feleségeként a szegények szolgálatának szentelte önmagát, s ebben a szolgálatában fölismerete az isteni Mesterhez való hasonlóvá válás igazi útját. Egyesítette a menyasszony hozományát az édesanya példaadásával, buzgógn gyakorolta az evangéliumi erényeket, amelyeket Assisi Szent Ferenc iskolájában ismert meg. Az Egyház igazi leánya volt, konkrét tanúságtételével Krisztus szeretetét tette láthatóvá az emberek között. Az évszázadok során sokan követték őt, akik úgy tekintettek rá, mint a keresztény erények tiszta példaképére, amelyeket radikális módon élt meg a házasságban, a családban és az özvegyességben egyaránt. Példája politikai személyiségek számára is ösztönzőnek bizonyult, hogy buzgóságán felbátorodva a népek közti kienegszelődésen fáradozzanak.

A nemzetközi Szent Erzsébet-év, amely

az elmúlt esztendőben, november 17-én kezdődött Rómában, szolgáljon újabb ösztönzésekkel; hogy mélyebben megérthessük Pannónia e leányának lelkiségét, aki ma is emlékezteti honfitársait és az európai kontinens lakóit az Evangélium halhatatlan értékeinek fontosságára.

Bíboros Úr, bensőséges jókívánságaimat küldöm, és kívánom: Szent Erzsébet személyének és művének mind mélyebb ismerete segítse elő, hogy egyre tudatosabban fedezzék fel Magyarországot és egész Európa keresztény gyökereit, a felelős személyek pedig érezzék ösztönzést arra, hogy harmonikus és másokat tisztelő módon fejlesszék a dialógust az Egyház és a polgári társadalom között egy valóban szabad és szolidaris világ építése érdekében. A nemzetközi Szent Erzsébet-év legyen kedvező alkalom a magyarok, a németek és egész Európa számára, hogy megjelenítsék az atyáiktól átadott keresztény örökséget, hogy továbbra is ebben találják meg a szükséges forrást, s hogy a nemrég megkezdett új évezredet igazán termékenyvé tudják tenni.

Miközben mindannyiukra hívom Máriát, Magyarok Nagyasszonyát, Szent István és Szent Erzsébet hathatós védelmét, szívessen adom Önre, Bíboros Úr, valamint a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjaira, a papságra, a szerzetesekre és a hívekre egyaránt különleges apostoli áldásomat, bőséges mennyei kegyelmek zálogát.

Magyar Kurír

Az Önkormányzat az októberi ülésén döntött arról, hogy a Szent Erzsébet-év tiszteletére a Gyomaendrődiek Baráti Köre kérésére közterületet nevezzenek el Szent Erzsébetről.

SZENT IMRE 1000 ÉVE

Az idén ünnepeljük Szent Imre herceg születésének 1000. évfordulóját. Ennek kapcsán több országos rendezvényt tartottak. Az endrődi templom védőszentje is Szent Imre. Mi november 3-án, a szokásos Szent Imre búcsún ünneplünk, Kiss-Rigó László püspök úr vezetésével. Újságunk hasábjain most életének felidézésével adózunk tiszteletének.

Szent Imre herceg élete

Szent Istvánnak, a magyarok első királyának és feleségének, Boldog Gizellának a hagyomány szerint több gyermeke volt. A gyermekek azonban nagyrészt már kiskorukban meghaltak. Imre születésének idejét a legújabb történetírás az 1000 és 1007 közötti évekre teszi, helyét pedig Székesfehérvárra.

Imre herceg életével kapcsolatban legnagyobb részét a krónikák és legendák kevés adataira vagyunk utalva. Szüzessége miatt századokon át valami nőies, fiatal, nem e világból való alaknak rajzolták. „Pedig - írja joggal Sik Sándor - Szent Imre kétségtelenül erőteljes, férfias jelenség volt.” Első nevelői szülei voltak, hitre és hitben nevelték, mindennap imádkoztak érte. 1015-től egy bencés szerzetes, Gellért érkezett Pannónia területére, és a király kérésére Imre herceg nevelője lett. A herceg egy velencei krónika szerint „tudós és szent” volt, azaz a világi tudományoknál is jeleskedett, valamint igyekezett az életszentség útján járni. A veszprémi Szent György templomban imádkozott, amikor szüzességi fogadalmat tett szívében. Ekkor még élhetett valamelyik bátyja, így nem is gondolt arra, hogy a királyi család utódairól neki kellene gondoskodnia.

Amikor tizenöt éves lett, édesapja személyesen folytatta a nevelését huszonhárom éves koráig. Ekkor születtek az „intelmek” is. Eztán feleséget kellett választania, akinek a kilétét pontosan nem tudjuk, azt viszont igen, hogy szüzi tisztaságban élték házasságukat. Föltehető, hogy Imre úgy gondolta, hogy Istennek tett szüzességi fogadalma többet jelent majd az ország javára is, mint az a veszteség, ami ezzel járt.

1031-ben István Székesfehérváron koronázásra készült. Egyet-

Aranymenyegzők

2007. október 6-án Hunyán Timár Mihály és Szabó Teréz ünnepelte ötvenedik házassági évfordulóját. A hálaadó szentmise végén aranymenyegzős áldást kaptak.

2007. október 21-én a hunyai templomban családtagjaik és a hívek kíséretében vettek részt hálaadó szentmisén Hegedűs Ede és Dávid Gizella és részesültek aranymenyegzős áldásban.

2007. október 22-én, a gyomai templomban kaptak áldást hálaadó szentmisén Papp Imre és Roncsek Mária, családjuk és ismerőseik körében.

A gyomai Őszikék Idősek Otthonában Dávid Vilmos Alajos és Szujó Eszter kaptak áldást házasságkötésük 50. évfordulóján Iványi László plébánostól.

Mind a négy jubiláló párnak Isten adjon még további hosszú, boldog életet!

Amit Isten egybekötött...

2007. októbertől 20-án esküdtek örök hűséget az endrődi templomban Timár Zoltán és Szilágyi Orsolya. Isten adjon sírig tartó boldogságot nekik!

len életben maradt fiát akarta megkoronáztatni, amikor meghozták a hírt: Imre herceget vadászat közben egy földühödött vadkan halálra sebezte, és seibebe 1031. szeptember 2-án behalt.

Szent László király Szent Imrét atyjával, Istvánnal és nevelőjével, Gellért püspökkel 1083-ban az ország főpapjai és világi nagyjai jelenlétében szentté avatta. Azóta példaképe a magyarságnak, elsősorban a magyar ifjúságnak. Nevét szívesen viselik.

Prohászka Ottokárnak írta: „Szent Imre hivatása az, hogy eszményt hirdet, példája kihát századokra, s nemzetének nagyobb szolgálatot tesz, ha az erény uralmát benne biztosítja, mint ha az országot arasznyi uralmával boldogítja.”

Forrás: www.katolikus.hu

Kép: Ismeretlen felvidéki mester: Szent Imre Szent Istvánnal és Szent Lászlóval Szepeshely, 1478

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

ALEXANDRIAI SZENT KATALIN

November 25.
+4. század eleje

Katalin, a szép királylány az egyiptomi Alexandriában élt, és műveltségével kitűnt kortársai közül. Amikor Maxentius császár (305-312) Alexandriába látogatott, halálos ítélettel fenyegették meg mindazokat, akik nem áldoznak a bálványoknak. Katalin a császár elé lépett, és a keresztet vetve értésére adta, hogy keresztény. Bátran vallomást tett arról, hogy egyedül az Úr Jézus Krisztust követi, mert a filozófusok és a költők műveinek tanulmányozása során fölismerzte e világ bölcsességének hiábavalóságát.

A császárnak tett szent Katalin okos beszéde, de kényszeríteni akarta, hogy mutassa be az áldozatot a bálvány-isteneknek. Katalin ezt megtagadta és lehetőséget kért a császártól, hogy tudományosan vitáiban védje meg hitét. Maxentius ezért sürgősen Alexandriába hívatta birodalma leghíresebb ötven bölcselőjét. A tudományukra hiú bölcselők azonban egymás után hajoltak meg Katalin érvelése előtt. A császár dühében máglyára ítélte valamennyit. Amikor ezeket jajgatások közepette a vesztőhelyre vitték, Katalin azzal biztatta őket, hogy a tűzhalál pótolhatja a keresztséget, és ha hisznek, elnyerik az örök életet.

A császár ezután fölkinálta Katalinnak a császárnői trónust, s ezzel burkoltan a házasságot, azzal az ígérettel, hogy minden városban szobrot állíttat neki. Katalin egyértelműen visszautasította ezt. Ezután Maxentius erőszakhoz folyamodott: letépette Katalinról ékes ruháját és olmos ostorokkal megostoroztatta. Börtönbe vetették, de az ott töltött tizenkét napot Katalin tértítésre használta föl: amikor a kíváncsi császárné eljött, hogy esetleges ellenfelét megnézzze, a kíséretében lévő testőrtisztre Katalin olyan hatással volt, hogy az kétszáz katonájával együtt keresztény lett.

Ekkor a császár halállal kezdte fenyegetni Katalint. Kézítettett egy késekkel felszerelt kerekekből álló kínzószerszert, ami félelmetes zajt keltett. Katalin azonban nem rémült meg. Amikor meg akarták ölni, angyalok mentették meg, és a széttört kerek darabjai sok katona halálát okozták. A látványtól megrémült tömeg tiszteletet adott „a keresztények hatalmas Istenének”, s a császárné kérlelte urát, hogy hagyjon föl a harccal, amelyet Isten ellen folytat. Maga is megvallotta, hogy hisz Krisztusban. Erre a császár őt is megkínóztatta, majd a testőrtiszttel és a kétszáz katonával együtt lefejeztette, s kiadta a parancsot, hogy Katalint is fejezzék le.

A vesztőhelyen Katalin arra kérte az Urat, hogy mindazok, akik Krisztus szeretetért megemlékeznek róla (Katalinról), bőséget-lássanak kenyérben és borban, restük egészségét nyerjen és minden földi jóban részesüljenek. Akik tisztelik őt, azokat óvja meg Isten a természeti katasztrófáktól, betegségektől, s főleg a hirtelen haláltól. Aki segítségül hívja az ő nevét, testének tagját el ne veszítse, egészséges gyermeket szülhessen és meg ne haljon gyermekágyban. Utóljára bűnbocsánatot kért az őt segítségül hívók számára. Miután a mennyből hang hallatszott, amely jelezte, hogy kérései teljesülni fognak, fejét a hóhér kardja alá hajtotta.

Ami ezután történt, az a legenda szerint nyilvánvalóvá tette, hogy Katalin kiragadtatott e földi világból: amikor feje lehullott, testéből nem vér, hanem tej folyt. Majd angyalok jöttek, fölemelték a testét és elvitték, hogy a Sinai-hegyen temessék el.

A 6-7. században görögül írt Katalin-passiót valószínűleg a képtisztelet vitái és a képrombolás elől nyugatra menekülő szerzetesek vitték magukkal Rómába, ahol a 14. században kiegészítették gyermekkorának történetével. Eszerint Katalin a ciprusi király lánya, akit szülei csodás ajándékként kaptak Istentől. Miután fölserdült és megkeresztelkedett, másnap megjelent neki látomásban a Szűzanya ölében a kicsi Jézussal, aki eljegyezte Katalint magának.

A középkorban széles körben és nagyon bensőségesen tisztelték szüzességéért és bölcsességéért. Mivel a hit igazságát oly határozatosan védte, a teológusok, filozófusok és ügyvédek védőszentje lett. A párizsi Sorbonne egyetem pecsétjébe is az ő képét vésték. Ebből következően a középkori főiskolák, könyvtárak, tanárok és tanulók, szónokok és később a nyomdászok védőszentjükként tisztelték. Mivel utolsó inádságában Katalin a betegeknek és haldoklóknak is segítséget ígért, a késő középkorban gyakran a kórházak patrónájaként is megjelenik; s mert a bőriőben oly sokáig kínozták, és volt ereje elviselni, a foglyok is aozzá folyamodtak szabadulásért. Mivel pedig a kínzására szerkesztett kések kerekét összetörték, mindazok az iparosok, akik kerékkel foglalkoztak, szintén segítségül hívták. A házasságra készülő fiatal lányok is segítségért kérték, hogy jó vőlegényre találjanak. A tizenégy segítő szent közé sorolták.

Ünnepség az Esélyklubban

Zsúfolásig megtelt a Rózsakert Esélyklub gyönyörűen feldisznított terme október 13-án.

Ötéves évfordulót ünnepelni jöttek össze a fogyatékkal élő fiatalok, hozzátartozóik, az ott dolgozók és a meghívottak.

2002 őszén nyitotta meg kapuit az Esélyklub az áldott emlékü Császárné Gyuricza Éva kezdeményezésére. Még ugyanabban az évben létrehozták a Kincs az Életed Közhasznú Alapítványt, mely a fogyatékkal élők életminőségének javítását tűzte ki célul.

Az ünnepséget Mraucsik Lajosné, a Területi Szociális Gondozási Központ vezetője nyitotta meg.

Köszöntötte a megjelenteket: Domokos

László országgyűlési képviselőt, Gellai Józsefné, Lehóczkiné Timár Irén, Jakus Imre önkormányzati képviselőket, az alapítvány jelenlévő tagjait, s mindazokat, akik elfogadták a meghívást.

Ezek után ismertetőjében felvázolta az a fejlődési folyamatot, amely a történelem századai során jellemezte az idősekhez, elesettekhez való hozzáállást.

Hosszú volt az út a kezdetektől, amikor a magukról gondoskodni képtelenek sorsukra hagyták, addig, amíg az Egészségügyi Világszervezet a WHO megfogalmazta: a társadalom felelőssége az elesettekkel, fogyatékkal élőkkel való törődés.

Valójában „a közeg tesz fogyatékosá”, ha

sajnálattal, szánalommal közeledik, vagy ha nem vesz tudomást problémáikról.

Ezt követően Peleszné Liziczai Ildikó, az Esélygyenlőség Klub vezetője ismertette az elmúlt öt év történetét, méltatta Császárné Gyuricza Éva elévülhetetlen érdemeit, majd a kezdetektől létszámban egyre bővülő Esélyklub mindennapi életéről tájékoztatta.

Büszkén említette, milyen sikert arattak a dévaványai Borostyánkert Szociális Otthonban fellépő fiatalok cigánytánc paródiájukkal.

Scherk Lászlóné ott dolgozó, fogyatékkal élő nevelő szülőként szólta a jelenlévőkhöz. Nem titkolta, nagyon nehéz egy szülőnek szembesülni ezzel a problémával, folytatás a 212. oldalon

TANYAI ISKOLÁK MISÉJE

2007. június 2-án avattuk és szenteltük fel a Óregszőlőben, a volt Szent Imre Iskola udvarán a hajdani tanyai iskolák emlékét megőrző emlékművet. Néhány hónappal később, október 27-én szentmise volt az endrődi templomban a hajdani tanyai iskolák elhunyt tanítóiért és diákjaiért, valamint az élőkért.

A jelenlévők harangzúgás kíséretében vonultak be a templomba. Az oltár mellett egy-egy égő mécses és egy száll virágot helyeztek el egy-egy iskola emlékének.

Iványi László tb. kanonok plébánossal együtt misézett egy volt tanyai iskolai diák, Szujó Antal keveremesi plébános is.

A helyi plébános beszédét itt közöljük.

Ezen a napon, október 27-én délután pedig a décspaskomi iskola helyén felállított keresztet szentel fel Iványi László plébános. Erről az eseményről a következő számban tudósítunk.

Ha valaki távozni készül a világból, különösen is nyomatékosak az utolsó szavai, mint-egy végrendeletként értelmezzük. Ezekkel a szavakkal küldi Jézus apostolait a világba. Mennybemenetele előtt ezek voltak az utolsó szavai:

„Menjetez tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevére, és tanítsátok meg őket mindannak a megtartására, amit parancsoltam nektek. S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig.” (Mt 28, 19-20)

Amikor a régi, volt tanyai iskolákra gondolunk, ezeket a szavakat idézzük. Azokban az egyszerű, és sajnos ma már nemigen létező épületekben Jézusnak e szavai valósultak meg.

Tanítsátok őket....

Azok az áldott emlékképedagógusok (sokan már nem élnek, de vannak, akik még hál' Istennek itt vannak közöttünk) ezt tették. Egyszerű és sokszor szerény körülmények között lelkiismeretesen tanítottak sok-sok gyereket írásra, olvasásra, számolásra, földrajzra. 1878-1975 között, egy évszázad alatt több ezer gyereket bocsátottak az élet rögzös országújtjára tudással, becsülettel, emberiséggel felvértezve. Lettek belőlük becsületes családapák, családanyák, lettek a társadalom becsületes tagjai. Tanyai iskolák padjaiból kikerültek munkások, földművelők, de tanítók, tanárok, papok, tudósok, művészek is.

mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek

Nemcsak tudást kaptak, hanem erkölcsi nevelést is. A tudás becsület, erkölcsi értékek nélkül kevesebbet ér. Ezt jól tudták. Ezekben az iskolákban mindenütt hitoktatás is volt. Sok esetben maguk a tanítók végezték, de a plébániáról lelkipásztorok is sokszor kijöttek hittant tanítani, miséket tartani. Az iskoláknak volt keresztje, harangja is.

Aztán jöttek a szocializmus évei. A

tanítóknak nem volt szabad templomba járni, tiltani kellett a hitoktatást. Sajnos, ez a mentalitás nagyon beleivódott a tanítók lelkébe. Még ma is üresek a tanítók, tanárok helyei a templomokban.

Aztán a szocializmus a fejlődésre hivatkozva felmorzsolta a több évszázad óta jól összehozott tanyai közösségeket, megszüntette a külterületi iskolákat. Ez nemcsak az épületek megszűnésével, hanem szellemi-lelki értékvesztésekkel is járt.

Kereszteljétek meg őket...

Igen! Ez ma is komoly feladat! Ne hagyjuk gyermekeinket, unokáinkat pogányoknak. Tegyük Jézus tanítványává őket. Bár igyekeztek az elmúlt években szétválasztani a templomot és az iskolát, sőt a templomot kiiktatni az emberek életéből,

de ezek összetartoznak. Ne hagyjuk a templomot és az iskolát.

S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig...

Jézus velünk van, az értékek velünk vannak... nemcsak most, hanem később is... maradandót alkottak, akik itt éltek, tanítottak, és azok is, akik tanultak. És akik már meghaltak, azok is ma itt vannak velünk. Felidézzük nevüket, emléküket. Munkájuk gyümölcse, szellemiségük ma is itt van közöttünk, bennünk, mint ahogy Jézus tanítása, hite, szellemisége is itt van.

Most hallgassuk meg a Templom és Iskola verset. Egy határon túli magyar kispap, Deák Csaba ajkán még hitelesebben hangzik.

Idézzük most fel ezeket az iskolákat.

- Szőlőskerti (Tímár-Brichse) iskola 1878-1928
- Kisperesi (Csáki) iskola 1894-1975
- Décspaskumi iskola 1900-1966
- Kápolnás iskola 1926-1975
- Ugari iskola 1928-1970
- Szent Imre iskola 1929-1975
- Polyákhalmi iskola 1935-1964

Reményik Sándor:
Templom és iskola

Ti nem akartok semmi rosszat,
Isten a tanútok reá.
De nincsen, aki köztetek
E szent harcot ne állaná.
Ehhez Isten mindannyitoknak
Vitathatatlan jogot ad:
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

Ti megbecsültök minden rendet,
Melyen a béke alapul.
De ne halljátok soha többé
Isten igéjét magyarul?!
S gyermekeitek az iskolában
Ne hallja szülőjé szavát?!
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

E templom s iskola között
Futkostam én is egykoron,
S hűtöttem a templom falán
Kigyulladt gyermek-homlokom.
Azóta hányszor éltem át ott
Lelkem zsenge tavasz-korát!
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

A koldusnak, a páriának,
A jöttmentnek is van joga
Istenéhez apái módján
És nyelvén fohászzkodnia.
Csak nektek ajánlgatják templomul
Az útszélét s az égbolt sátorát?
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

Kicsi fehér templomotokba
Most minden erők tömörülnek.
Kicsi fehér templom-padokba
A holtak is mellétek ülnek.
A nagyapáink, nagyanyáink,
Szemükbe biztatás vagy vád:
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

(1925)

De tegyük említést még az „odáti”, azaz a hídton túli iskolákról is. Reméljük, ezek emlékeinek is emlékét állítják majd a volt diákok.

Ezeket az iskolákat az egyház hozta létre, és tartotta fenn sokáig.

Megvalósították Jézus szavait:

Menjetez tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket!

Legyen áldott az emlékü, és az Égi Mestertől kapják meg az örök élet jutalmát!

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szondi István

Tisztelt Olvasó!

A III. Gyomaendrődiek Világtalálkozója részprogramjaként rendeztük meg „Múltunk, jelenünk, jövőnk” címmel néprajzi konferenciánkat, 2007. október 22-én a Rózsashegyi Könyvtárban. Az eseményre megtelt a könyvtár olvasóterme. A megjelentek érdeklődéssel hallgatták a településük történetéről szóló előadásokat, melyekben felvillantott értékeink a jelenünk és jövőnk fontos zálogai lehetnek. (Az előadás részletes programjáról az előző számunkban adtuk híradást.) Az alább közölt részlet Gulyás András a szarvasi Tessedik múzeum régészének előadásából való. (Az előadások teljes terjedelemben hamarosan olvashatók a város honlapján www.gyomaendröd.hu)

Gulyás András

Gyoma és Endrőd a régészeti feltárások tükrében (részlet)

„A tájházban az újkőkori Körös-kultúra leletein kívül főként a kora-rézkori Tiszapolgár-kultúra emlékeit lehet megtekinteni, melyeket Árkus Péter régész hozott a felszínre. Az általa Endrőd-Polyák-Dűlő, Hegedűs-tanya lelőhelyen feltárt leletanyag nagy része annak a népnek a hagyatéka, mely végét hozta egy rendkívül fejlett kultúrának a késő neolitikumban. Ez a kora-rézkori nép keletről érkezett hozzánk, és nagyszámú gazdálkodást folytatott. Felhagytak a korábban használt nagy telepekkel, és inkább kisebb, kevés ideig használt településeket hagytak hátra.

A rézkorban jelennek meg az első halomsírok vagy kunhalmok, melyek elszórtan találhatóak kint a határban. Ezeket a sírhalmokat főként a keletről érkező népek állították előkelő származású halottaik számára. Mostanában a sírhalmokat kirabolták, vagy éppen – például a jamnaja kultúra halmaiban – ritkán raktak a halott mellé el nem rothadó mellékleteket a vörös okkeren kívül, mely minden sírban megtalálható. A halomsírokba a halott mellé ebben a korban inkább textileket raktak, a sírok gödrét pedig deszkával fedték.

A bronzkorban sem volt lakatlan ez a terület. Gyoma felett Csuda-bala területén a nagyszemű debreceni halma a középső bronzkori gyulavarsándi kultúra megerősített települését rejti magában. Ezt a halmot 1986-ban a szolnoki Damjanich János múzeum régésze, Dr. Csányi Marietta tárta fel. Azért a szolnokiak, mert 1972-ben ezt a területet Szolnok megyéhez csatolták. Mellesleg ez a Tell a gyulavarsándi kultúra legnyugatibb erősített telepe.

A tell szó arabul dombot jelent, mely települési rétegekből épül fel, és minden modern település alatt megtalálható. Először a mai Magyarországi területén a késő-újkőkori Tisza-kultúrában található meg teljesen kifejlődve, ami a már korábban említett Tiszapolgár kultúra megjelenésével együtt tűnik el. Ehhez a településformához fejlett társadalmi és gazdasági rendszer szükségeltetett, ugyanis egy helyben kellett lakniuk

huzamosabb ideig. Az itt élőknek már ismerniük kellett egy vetésforgó rendszert, mivel több száz éven keresztül egy helyen laktak. A Bronzkorban visszatérnek a tell települések, melyek általában erősítették is voltak.

A bronzkorból való az az igen híres lelet, mely a Gyulai múzeumban van beletárolva, mégis a Szarvasi régészeti kiállítás gyöngyszeme. Ez az Endrődi késő bronzkori sisak, melyet 1874 körül a halászkok a Körösből halásztak ki, és azt Kovács István endrődi bírónak adták el. Innen indult el „világhódító útjára” a sisak, mivel az akkori európai régészetben becses és ritka példány volt. Olyannyira, hogy az 1889-es Párizsi világkiállításon is részt vett.

A vaskorban itt élt Szkíták és kelták is több lelőhelyet hagytak maguk után. Közös lelőhely volt az Endrőd-Pavliik tanya, ahol kevés kerámiatöredék mellett egy kard-töredék is találtak az ásatók. A kelták lelőhelyei közé sorolhatjuk a Gyoma-Eiler-téglagyárat is, ahol Bruno Genito nagyszabású ásásokat végzett 1985-87-ben. De híres szkíta lelet került elő a Gyomai Rigó-halom vagy Lippai halomból is, mely a Magyar Nemzeti Múzeumba került.

A vaskor után az Alföldet, a Római Pannonia provincia kialakulásával egy időben, körülbelül i.sz.50 környékén egy új, iráni lovasnép foglalta el, és az 5. század közepéig itt éltek. Ők voltak a szarmaták. Gyomaendrőd környékén rengeteg a kisebb-nagyobb szarmata lelőhely, amiből az egyik legfontosabb az Endrőd-Kocsorhegy-i szarmata temető. Ezt Juhász Irén tárta fel 1973 márciusában. De ide tartozik Endrőd-Szujókereszt lelőhely is. Egyik temető sem csak szarmata kori. Mindkét temetőben Árpád-kori sírok is vannak. A tájházban lévő kiállításban két szekrény is a szarmata népeesség leleteivel van berendezve.

A szarmata birodalom felbomlott a keletről jövő hun hódítók nyomása alatt. Attila halála után azonban a területet a Gepidák foglalták el. Ez a germán népcsoport 453 után egészen 567-ig, az avarok betöréséig uralkodtak a Duna-Tisza köze és a Tiszántúl felett. Valamint Erdély is az ő kezükben volt. Lelőhelyeiket elszórtan megtalálhatjuk területünkön, ilyen például két Endrőd-öregszőlő-i, vagy a Gyomai Remete-halom.”

Köszönöm

Édesanyám halálának 50. évfordulójára virág mellé

Köszönöm, hogy életet adtál,
köszönöm szived ritmusát,
hogy feltevésként fellettem,
hogy felhőtlen boldog lehettem,

hogy tanítottál mosolyogni,
hogy figyelted botló léptemet,
hogy felém tártad ölelő karod,
s betegágyamnál aggodásod,

hogy tenger szeretet belém áradt,
hogy másnak is bőven jutott,
hogy meséidnek kedves hőse,
mind jó barátom lett nekem,

hogy télben is tavasz csapott meg,
s jégvirág rózsát nyitott,
hogy a hegedűn dal született,
mely gyémánt ablakot nyitott,

hogy volt aki kezemet fogta,
ha rám csüggedés, bánat szállt,
hogy megismertem a bókókert
mosollyal fizető leányt,

köszönöm az emlékedet,
hajad és tested illatát,
az ébren álmódott sok szépet,
ifjúságom boldog korát,

hogy lányokat szültél öröme,
hogy kedvesek az unokák,
hogy kifogyhatatlan készlet
a szeretet, mit rám hagyál,

hogy majd a végső utamon,
könnyet ejt sok szép Virág,
és pihenésem nyugalom lesz,
mert örök lesz a boldogság.

Endrőd, 1955. nyara

Márton Gábor

BICYCLE-TECHNIKA

Elektromos KERÉKPÁROK, KISGÉPEK.
KEREKESZÉKEK javítása; beépíthető
alkatrészekkel

Hazai fejlesztésű elektromos
háromkerekek építése

Tel.: 06302690088
snimre@freemail.hu
<http://bicycletechnika.atw.hu>

Gyoma néprajza

Rendezte: Cs. Szabó István

A sertéstartás történeti, néprajzi adatai - V. rész

A sertéstartás természetes takarmánybázison; legelők és a legeltetés, pányvás tartás, makkoltatás

SZÜCS Sándor a Sárrét és vidéke sertéstartásáról írta – s ez nyilván a gyomai határ vízjárta részein is így lehetett – a „befogott” félvad sertéseket halon, döngön, gyékénybördön nevelték. Az egész állomány az esztendő elejétől a végéig a határban élő kondában, tavasztól-őszig „hazajáró” csürhében volt. A kondában a magló sertéseket őrizték s ezeknek azokat a malacait, amelyeket mindenféle hizlalás (feljavítás) nélkül innen óhajtottak leőlni. A „sertések falták a parét, gurgyint, mindenféle gezemicét, mer’ a disznó ki tudta magának szőszmótólni a néki valót. Dúrta a posványokat, pocsonyákat, szárazra került nádasokat, fertőket. Madártojás, hal, dög, csicsóka, böngyöle, földimogyoró, különféle gyökerek, csigafélek, madárfióka, bika, kígyó-sikló, s az elhullott sertés vót az eledelük. Bányát dúrt magának a koca, abba vactok hordott össze s ide fíjjalt 4-6 db csikos malacát. Kb. 4-5 hét múlva megjelent a kondába a fijas koca, ilyenkor fogtak a malacok közül gazdánkint ennyihányat 5-6 hetes korban, osztán hazavitték, hogy emberhez, ólhoz, akolhoz szokjik, nomeg osztán moslikhoz, szemes tengerihez kedve legyik, hogy karácsony tájára egy kis zsírozó is legyik rajta.” Eleink a szemestengeri alatt azt értették ekkortájt, hogy többnyire kiszórtak a sertések elé egy kerekkas tengerit, azon csövesen s azt rágták le a sertések. Az ilyen lápos rétek, ha tavaszszal felszáradtak, a sertések feldúrták s a feldúrt, mintegy felszántott talajba kölest vetettek. Feljegyzések szerint igen jó termést tudtak innen betakarítani. Ilyen kölestermésről vannak adatok Csökmőről, Dévanyáráról, közvetlen a gyomai határ mellől. A köles akkor igen tetemes előkelő helyet foglalt el itteni lakosok táplálkozásában s másodvetésként is nagy területen termesztették. A sertések legelőterülete a bellegelőkön is külön lett kijelölve, mert a sertés után semmiféle legelő jószág már nem legelt (úgyszinte a libák után se). Úgy a külső, mint a belső legelőket a jobbágyfelszabadítás és tagosítások után a lakosokra kivette legelőhányadokra osztották (itt most nem térek ki arra, kinek volt „legelőjoga”). A legelőre hajtás alapja a „számosállat” volt. Egy számosállatra számított legelőterületet községenként változóan; pl. Füzesgyarmaton 12/6240-ed rész volt (6240 fő állattartó gazda legelőrésze), erre egy számosállat = 1 db ló, 1 db szarvasmarha (felnőtt korú, pl. tehén, ökör, bika), vagy 2 db tinó, vagy 2 db sertés mehetett ki. Ezek az adatok Gyomán is így léteztek, általában 500 kg elősúly számított egy számosállatnak. Gyomán 1775-ben legeltettek sertéseket a „...vizet között...”.

Egy „sertésfalkában” átlagosan 500 db sertés volt. A gyomai „lápi legelőkről” további adataink; „1798. Die Febr. 13. Bódi Jánosnak Kondás Kakati István két malacát el vesztette... Anno 1800. Die 17. January. Szaniszlai Istvánnak egy két esztendő süldejét a nyáron elvesztvén Nyitrai Ferentz csürhés a mezőn, talált két disznólábbal számolt, de nem bizonyult disznó lábai voltanak, nem bizonyultak egyformának... 1806-ban Ifjabb Szilágyi Ferentz jelentette, hogy az elmúlt esztendőben Szőke János Csürhés előll elveszett egy Süldeje... 1848. July 8-i jelentés szerint az Gyomai Uradalomban szolgál (ez a Wodiáner Báro Uradalma) Kondás Számadó 3 bojtárral, Gulyás Számadó 5 Bojtárral, Csikos Számadó 1 Bojtárral...” 1853-ban újra szabályozták a legeltetési rendet; „...a legelőre nézve elhatározottat, hogy mivel a földbirtokon fekvő közterhek viselése, mind pedig a földnek nagyobb haszonnal kezelhetősége (kezelhetése) tekintetéből célszerűnek és jótékonyknak találtatott, hogy egy fertály föld (8 hold, 1 hold = 1200 négyszögöl) után 1 hold legelő a közösből kivágassék (ti. A közös legelőből) és szántással használtassék (ez már a gabonatermesztés felé mutat, amikor a legelőket feltörik a jobb gabonatermesztés, annak öntözése, gabonaértékesítés lehetősége ezt lehetővé teszi az állattartás rovására (megj. Cs.Szabótól)..., mihez képest a legelő jószág kihajtására nézve szinte elhatározottat; 1. Azon földes lakosoknak, azkik az egy hold földet kiveszik, szabad lesz kihajtani 4 nagy jószágot és két sertést minden fertály föld után, akik pedig az egy hold földet ki nem veszik, azok kihajthatnak illetménybe 5 nagy jószágot és két sertést – az juhok közül pedig 7 db vétetik 1nagyjószág számba – sertés pedig 1 db vétetik 2 juh számba, az bárányok annak idejibe szinte felveendők lesznek 3 db, egy pár számba... Csürhébe pedig tsak a földes ember udvaráról s annak tulajdon jószágja járhat legelőre... sertés pedig, de tsak éppen a nyájra 2 vrt. 30 krajcz. Darabja...” 1875-beni hirdetés; „Azkik disznóikat a Körözs ódali Nyájj közzé óhajtják hajtani, mielőbb jelentkezzenek...” Csapó Mihály gazd’uram feljegyzéseiből 1862-1863-ból; „Nyitrai Sándor Szigetbéli kondás előtt van 3 db disznóm (Megj.: Túl a Körözi részen vannak Sima sziget, Szigetszász, Csapó sziget éppen a gazda családjáról elnevezve). 1863-ba fizettem Sima Szigeti Kondás Nyitrai Sándornak 3 Kosár Buzát, 3 Kosár Árpát, május 29-én 30 Krajczárt az őrzisír. Megfogadtam Kanásznak Virág Jánost, bére 2 Kőből Búza, egy Kőből Árpá, 12 Frt., 10 Vika csüves tengeri, hogyha terem, egy szekér szalma. 1863. Mártzius 23-án meghótt Édes-Atyám Csapó János. Maradt tülle Lábas Jószág

Ló 8 db, szarvasmarha János Ökör 10 db, Fijas Tehén 5 db, Két esztendő Tinó 4 db, három esztendő Üsző 1 db, Három esztendő Tinó 1 db, Rügött bornyó 4 db, (rügött bornyó = választott borjú), Birka 120 db (Megj.: birka = posztógyapjas nyugati fajta, a rackát ekkor már magyar juhknak mondták), Disznó 17 db.”

Gyomán 1944-ben bár „haldoklófélben”, de még megvolt a „csürhejárás”. Amikor aztán a Kazinczy, meg a Mikszáth utcát kiosztották házhelynek, megszűnt a csürhejárás. „Ezidőtájt vót még egy csürhés, oszt elbukált avval a 25-30 db disznóval”. A Kató malom fele a hullámtérbe (két gát köze) „ahun a rigi bikaakol vót, oda is járt egy disznónyáj, de ezek tavasztól őszig ott vótak, nagy nyári melegbe a bikaakolba behajtotta őket. Nyájkondás vót vélek. Ezek nem jártak haza, csak akkor hajtották haza, ha megfijalt a koca, vagy valamék beteg lett, de szeptemberbe osztán legtöbbszőr beszorultak.” A földes gazdáknak volt „elnöke, jegyzője, ez amolyan társaság vót”. A jegyző dolga volt, hogy feljegyezze ki mennyit hajtott ki a neki járó „disznójárára” s mennyit fizetett.

Cs. Szabó István

TESSÉK, LÁSSÉK!

Kérlek, ne légy balga,
Az idő is csak zsákbamacska.
Csalfa csacska macska.
De hidd, ismételn kérem,
Az irigy időt legyőzhetjük.
Hittel mérve, remélve, élve,
De nem félve-élve!

MEGSZEREM MÁSIK FELEM

Ez soha ki nem fogyó elem,
hanem a jobbik felem.
Tartós elem! – Szerelem!
Nekem mindkét felem
Maga – egyben SZEREMEM.
Ezt soha nem szerelem.
Mindig ép az elem,
Egy elem, az két fél elem –
Sohase fél, pedig EGY Elem.

ÉLETFORMA NORMA

Adj, ha van mind,
Ne kéregess semmit;
Köszönd meg, ha végül kapsz,
És tartsd be, ne csak mondogasd!

DOROTTYA NYOMÁN, GYOMÁN

Ha van valamid,
Sohase tartogasd, adj!
Köszönd szépen, ha kapsz valamit,
Ne kéregess, ha nincs semmid,
Tartsd meg mindig szavad,
Ne csak igéj, adj, adj, ADJ!

2007.09.08.

Gresó Lénárt

ISKOLAI ESEMÉNYEK

Őszi hulladékgyűjtés

a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolában

2007. szeptember hónapban igazgató úr hulladékgyűjtést hirdetett. A mostani hulladékgyűjtés nemcsak osztályok között történt, hanem egyéni verseny is volt.

Lukács igazgató úr közölte a helyezések nyeregyeit. Az első díj kerékpár, a második MP3 -as magnó, a harmadik egy számológép volt. Hazamentem az iskolából és mondtam a szüleimnek, hogy hulladékgyűjtés lesz az iskolában. Elgondolkodtam, hogy merre induljak gyűjteni. Ekkor anyának eszébe jutott, hogy Béla tatánál nagyon sok hulladék van. Megkértem apát, hogy hívja fel tatát. Megbeszéltek, hogy másnap délelőtt menjen ki hozzá és szednek össze vasat. Apu délelőtt ki is vitte a MÉH-telepre. Ezután még másnap is vittünk ki vasat. Hétfőn nagy izgalommal mentem iskolába. Nagyon kíváncsi voltam az eredményre, de sajnos nem volt eredményhirdetés. Igazgató urat kérdeztük, hogy mikor várható az eredményhirdetés. Sajnos nem mondott még időpontot, de annyit említett, hogy van esélyem az első vagy a második helyezésre. Ekkor még jobban izgulni kezdtem. Eljött a nagy nap. Az eredményhirdetés a tornateremben volt az aradi vértanúk emlékműsorát követően. Alig hittem el, hogy én lettem az első. Szüleimnek boldogan újságotlambam a nagy hírt.

Köszönettel tartozom: nagyszüleimnek és szüleimnek a sok segítségért, valamint Vaszkó és Társa Kft-nek.

Örülök az új kerékpárnak.

Szerető Norbert
5. oszt. tanuló

Országos verseny

A dolgok úgy kezdődtek, hogy a tanító néni meglátta a MINIMAX televízión a felhívását az Országos verseny című játékos vetélkedőre. Megkérdezte tőlem, hogy jelentkeznék-e rá. Természetesen a válaszom igen volt. El kellett készítenünk az ország bemutatkozó filmjét. Ezt az interneten keresztül minidőnkben követhettük és kommentálhattuk. Be is jutottunk az első nyolc osztály közé. Nagyon büszkünk, de a filmstúdióba Budapesten sosem voltunk megint, az osztályból is utalhattunk nagyon jó volt, igaz, hogy a döntés nem jutottunk be, így is nagyon kellemes tapasztalatunk. Kapunk egy ösztönzőt, egy jó tanácsot, és még, de nem utolsósorban, nagyon örülünk a jövőre. Ha úton szeretnénk megköszönni azokat az embereket, a kedveseit akik támogatással hozzájárultak ahhoz, hogy szerepelhessünk közösen, megköszönjük, hogy finanszírozták az utat, a tanító néni, hogy elkészítette minket! Mészárosné Kiss Katalin, Jékcs Edít, Melis Mancelle tanár úrnak és Kincsi Laci úrnak akik elkészítették filmünket. Szóval, tanító igazgató bácsinál a támogatását, Bánfi Andrást Polgármester Úrnak a biztatásait, és mindenkinek aki segített bennünk.

2007. 10. 08

Óvári Dóra

4. osztályos tanuló

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola

folytatás a 208. oldalról ráadásul az egészségesek részéről nem ritkán megnyilvánuló rossz beidegződésekkel (sajnálattal, szánalom) is szembe kell nézni.

Ezután Lehóczkiné Timár Irán önkormányzati képviselő szövege az ünnepeltekhez, s egyben ígéretet tett arra, hogy lehetőségeihez mérten a jövőben is felkarolja a fogyatékkal élők ügyét.

Természetesen a fiatalok is készültek erre az alkalomra. A több hétig tartó felkészülés nem volt hibaváló, sokáig emlékezetes, szép perceket szereztek.

Mindannyian mások vagyunk – hallhattuk a kezdő éneket, miközben egyesével elfoglalták helyüket a fiatalok, kiscyerekkori fotóikat láthattuk a vetítőn.

Somogyi Imre: Örök tűz a szeretet című versét közösen szavalták, ezt követően jónéhány fiatal szöveget hallhatták a barátságáról, jóságról, önzetlenségéről.

Amikor a színes léggömbök felemelkedtek, rajtuk olyan szavakkal: szeretet, remény, jószág, türelem, mi is egyetérthettünk a felhangzó dallal: Csodálatos világ. Igen, ezek lélekemelő percek voltak.

De még korántsem volt vége a meglepetéseknek! Igazán nem sejtettük, mi meghívottak, hogy az almazöld selyemsál mit a fellépők viseltek, rajta körben arany felirattal: Rózsakert Esélyklub, középen az 5-ös számmal, hamarosan új viselőkre talál, ugyanis emlékként a meghívottaknak ajándékozták.

Időközben megérkezett Várfi András polgármester úr is, gratulált a fiataloknak a színvonalas műsorukhoz, majd a „tűzplakásokról”

ejtett néhány szót, melyeket hamarosan felújítanak, s benne a fogyatékkal élőknek teremtenek otthont.

Ezután Gellai Józsefné képviselő asszony köszöntötte az ünnepelteket, személyes ajándékként az öt év eseményeit megőrkítő fényképalbumot adott át.

Öt szál rózsából álló gyönyörű csokorral is kedveskedett, amit Mraucsik Lajosnének nyújtott át.

Átnyújtotta Farkasinszki Zsuzsanna kuratóriumi tag ajándékát is.

Nemsokára meggyújtották a születésnapitörtén a tűzijátékot. Pezsgővel koccintottak, miközben szövege Halász Judit jól ismert dala: Boldog születésnapot!

A meghívottakat ezután állófogadásra invitálták, s az ünnepelteket is gazdagon terített asztal várta.

Köszönjük mindazok támogatását, akik nélkül ez a nagyszabású rendezvény nem jöhetett volna létre:

Cuti BT, Poharelec László, Jakus Imre, Németh Dezső, Tari Sándor, Újlaki Henrietta.

Külön köszönet Várfi András polgármester úrnak az alapítványnak nyújtott nagyvonalú támogatásáért, a budapesti Argenta ZRT-nek, mely tavaly óta havi rendszerességgel küld támogatást a Kincs az Élelet Közhasznú Alapítvány számlájára, mely a Takarékszövetkezetben található.

Meg kell még köszönni a fogyatékkal élők szüleinek is, hogy sokat tesznek az alapítvány sikeres működéséért.

Befejezőképpen csak azt kívánhatom, bár csak minden ember megfogadná Türczi Zoltán „Tanács”-át, mit Fülöpne Kis Erzsébet tolmácsolásában hallhattunk az ünnepségen:

„Csak az lesz tiéd, amit odaadtál,
Csak az, mi minden kincsnél többet ér.
A tett, a szó mit szeretetből adtál,
Veled marad, s örökké elkísér.”

Bukva Csilla

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Fejlesztési elképzelések Csíksomlyón

Kegyhelyhez kötődő vendéglátóipar

Idén szeptemberben Litvániában, Vilniusban találkoztak a Mária-kegyhelyek vezetői. A megbeszélésen Csíksomlyót Timár Asztrik OFM képviselte. (...)

A nyugati Mária-kegyhelyek mellett virágzik a vendéglátóipar. Szállodák, vendéglők, üzletek egész sora csalogatja a zarándokokat, kínál

pénzköltési lehetőséget. Ezt nem szeretnék Csíksomlyón, de a minimális infrastruktúrát meg kell itt is teremteni. A kegytemplom udvarán van szálláslehetőség, ám a sok férőhelyes termeket nem az igényes látogatóknak alakították ki. Aki nagyobb kényelemre vágyik, a Jakab Antal Tanulmányi Házban vagy a Fodor Házban szállhat meg. A Jakab Antal Tanulmányi Ház éppen azért csökkentette az árakat, hogy hozzáférhetőbb legyen a zarándokok számára. Szintén a megnövekedett forgalomra való tekintettel a tanulmányi ház étkezőjét vendéglővé alakították át. Aki pedig csak megpihenni és felfrissülni szeretne, a kegytemplom udvarán – éppen az igényekre válaszként – létrehozott és a nyári szezonban működő kávézóban ülhet le. Ami pedig a kereskedelmet illeti, ezt szeretnék egy tisztességes kegytárgyboltra korlátozni. A különösen a nyugati nagy kegyhelyek körül működő „bazársort” nehéz lenne Csíksomlyón elképzelni. De nem is akarják a ferences barátok.

Egy ilyen találkozón, mint a vilnusi, azelőtt pedig az irországi és máriapócsi volt, össze lehet hasonlítani a keleti, valamint a nyugati kegyhelyeket. A különbség elsősorban az állami támogatás terén szembetűnő: míg a nyugat-európai Mária-kegyhelyeket az illető állam jelentős támogatja, keleten ez a támogatás sokkal kisebb. Csíksomlyó esetében pedig egyáltalán nem létezik. Szerencsére Csíkszereda önkormányzata messzeemenően támogatja a kegytemplom körüli terület felújítását, és külön tervet készített a Szék útja felső, kegytemplom körüli szakaszának rendezésére. Ennek része egy nagyméretű parkoló kialakítása, melynek munkálatait el is kezdték. A már létező parkoló mögötti területet feltöltik, és autóbuszok számára is megfelelő parkolóhelyet építenek ki. A fejlesztésre, az építkezésre, a megnövekedett forgalomhoz való alkalmazkodásra nagy szükség van Csíksomlyón. A pünkösdi búcsúra érkezőkkel együtt évente mintegy millió zarándok látogató ide. A lelki töltekezést igénylők fogadásához, kulturált kiszolgálásához egyre komolyabb infrastruktúrára van szükség. Ennek kialakításához is segítséget nyújtanak az Európai Máriás Háló Találkozókon szerzett tapasztalatok.

TAKÁCS ÉVA Hargita NÉPE

700 évig vártunk az igazságra!

Majdnem 700 éve annak, hogy a Templomos Lovagrendet felszámolták. Egy véletlennek köszönhetően 6 éve előkerült egy pergamen, amelyben egyértelműen le van írva, hogy V. Kelemen pápa a templomosokat az eretnokség vádjára alól még a híres eljárás alatt felmentette. Erről egy könyv hamarosan megjelenik a boltokban, jelentették be a Vatikánban.

Október végére ígérték annak a könyvnek a megjelenését, amit Barbara Frale professzor-nő talált a Vatikáni Levéltárban. Ennek kapcsán lehet bennünk, magyar templomosokban a remény, hogy XVI. Benedek pápa az újjá alapított Templomos Lovagrendet végérvényesen, egy pápai bullával elismeri, amely több mint tíz éve Magyarországon is működik.

Miről is van szó?

2001-ben a neves professzorasszony egyéb kutatást végzett, amikor teljesen véletlenül ráakadt a XVII. századi iratok közé keveredve egy 1307. októberi pergamenre, ami szerint a templomosok V. Kelemen pápa előtti meghallgatását és perét írja le. Sőt az eretnokség alóli azonnali pápai felmentéssel zárult. Sajnálatos módon Szép Fülöp francia király nyomására ezt a döntést a pápa hamarosan felülvizsgálta, és a templomosokat elítélte.

Viszont ez a dokumentum olyan horderejű bizonyíték, amely alapvetően változtathatja meg a templomosok hivatalos, tehát egyházi megítélését, hiszen a köztudott, hogy a végső elítélések, illetve a máglyahalál végződő per kifejezetten világi nyomásra vett olyan tragikus véget.

Ez azért jelentős, mert olyan hiteles iratról van szó, ami végleg megerősíti azt a nézetet, hogy a templomosok az Anyaszentegyház iránti hűsége mindig is töretlen volt.

Nagyon sok a félreértés és hamis állítás a templomosok múltját illetően. Többen megkérdézték tőlem is, hogy hol őrizzük a Szent Grált például. Hangsúlyozni szeretném, hogy nem egy titkos társaság vagyunk, hanem gyakorlatilag is bárki által felkereshető templomosok. Mi a katolikus egyház szellemében és annak szent hagyományait ápoló, lelkiességünk az ősi római, ún. „tridentí” ritusban gyökerezik és hűségünk nekünk is megingathatatlan az Anyaszentegyházunk és

a Szentatya iránt.

Mi lehetett a megszűnéshez vezető út?

A templomos rend a 13. század első felében érte el hatalma tetőpontját. Európa szinte minden országában jelen voltak, gazdagságuk a királyokéval vetekedett. Csodás vagyonuk nemcsak a hatalmas adományokból, hanem a szentföldi missziókat pártoló pénzügyi tranzakcióikból is származott. Kiváltságai révén kikerültek mind a világi, mind az egyházi hatóságok felügyelete alól, egyedül a mindenkor pápa parancsolhatott nekik. Akárhol voltak is házaik, birtokaik szerte Európában és a Közel-Keleten, mindenhol mintegy „állam az államban” működtek. Mindez szemet szűrt Szép Fülöp francia királynak is, aki pontosan szorongató anyagi gondjai miatt számoltatta fel a Rendünket.

A bukás okai

A rend bukásának gyökerei a 13. század végi közel-keleti hatalmi átrendeződésben keresendők. 1291-ben a Szentföld végleg elveszett a keresztények számára, és ez kihívást jelentett a

lovagrendeknek is. Létüket igazoló új feladatot kellett találniuk maguknak. A másik két nagy lovagrend (a német lovagok és a johanniták) könnyebb helyzetben voltak, mint a templomosok, mert ők a harc és a zarándokok védelme mellett betegápolással is foglalkoztak. Ugyanakkor mindkét rend megtalálta azt a lehetőséget, ahová transzportálhatták a kereszténység védelmében és terjesztéséért vívott harc eszméjét: a német lovagok a pogány poroszokkal és más szláv népekkel kapcsolatban evangelizáltak karddal, a johanniták pedig a szintén pogány törökökkel szemben harcoltak még hosszú évtizedeken keresztül. A templomos rend számára a megoldás talán a saját állam létrehozása lett volna – mint amilyen a johannitáké Rodoszon, vagy a német lovagoké a Balti-tenger partján –, de ez nem sikerült nekik, mert szembe kerültek az egyre erősödő Francia Királysággal.

A per

Ilyen körülmények között került sor a történelem első koholt pereinek egyikére a templomosok ellen, amely végül a Rend bukását okozta. 1307 októberében IV. (Szép) Fülöp francia uralkodó egy jól megszervezett akcióval, saját királyságában egyetlen nap leforgása alatt lefoglalta a Rend vagyonát, bezáratta a tagjait, majd eljárást indított ellenük a keresztény vallás meggyalázása miatt. Fülöpnek sikerült elérnie, hogy V. Kelemen pápa a vienne-i zsinaton (1311–1312) feloszlassa a templomosok rendjét. A rend akkori nagymesterét, Jacques de Molay-t is Párizsba csalta, börtönbe záratta, majd 1314-ben máglyára küldte. A templomos birtokok java része a francia király (illetve az adott terület uralkodója) és a többi lovagrend, főként a johanniták kezébe került. Ezek a rendek felvettek a tagjaik közé számos volt templomos lovagot is.

Akit bővebben érdekel a múltunk, jelenünk és munkánk iart, az látogassa meg honlapunkat, ahol napra kész információkat is talál: www.templomosok.hu-n, és amennyiben érdekli az igazi templomos szellemiség azokról pontos képet szerezhet Rend kiadványaiból (Miles Christi folyóirat, A jó harc tanulmánykötet).

Fr. Ungvályi János
Tiszántúli kommandátor

És mégis van remény II.

Szeptemberi számunkban Zsil-völgye természetes szépségeiről olvashatott a kedves olvasó. Most szeretnénk folytatni kalandozásunkat Petrozsényben. Természetes adottságai mellett hadd szóljunk egy pár szót az ottani gazdasági helyzetről is.

A város már alapítása óta a bányászatra fektette a hangsúlyt, így a városban van a Bányászati Trösztnek a székhelye, mely innen vezetik a kilenc alegység vezetését. Ide tartozik hét bányavállalat, egy szénmosó vállalat, egy Bányabiztonsági Kutató Intézet. A városban a közelmúltig két bányavállalat működött, a közelmúltban a gazdasági reformok hatására az egyik bányavállalatot bezárták, így a mai nap már csak egy működik. A városban működik még egy bányagépgyártó és javító vállalat, feldolgozó vállalatok, textilipari vállalat, valamint egy bányamentő állomás, egy Bányabiztonsági Kutató Intézet és egy Bányatervező Intézet. Területrendezés és építkezések terén az utolsó 30 évben a város sokat fejlődött. A repülőtér és az Észak-Petrozsény városnegyedek létrejötte kb. 20.000 lakosnak biztosított lakást, ugyanakkor kb. 1600 magán és állami kereskedelmi cég biztosítja a városlakóknak a beszerzési lehetőséget. Fejlődött a város vízellátási hálózata, melynek hossza több mint 70 km, szennyvíz és vízlevezető csatornák hossza elérte az 59 km-t. A kor-

szerűsített utak hossza eléri a 84 km-t. A város kulturális életének régi hagyományai vannak. A városnak van egy Művelődési Háza és egy petrozsényi íróról, I.D. Sárburól elnevezett színháza, amely 1948-tól működik. A városban működik egy zeneiskola, melynek diákjai számos díjat és elismerést

kaptak nemzeti és nemzetközi fesztivá-

lokon. A bányászat kezdetét és fejlődését mutatja be az 1920-ban alapított Bányászati Múzeum, mely értékes gyűjteményeket mutat be a látogatóknak, és mely nagy szeretettel várja a kedves közönséget.

A város vezetősége testvérvárosi kapcsolatot létesített magyarországi városokkal is: Várpalotával és Tés községgel. A városban az RMDSZ-nek helyi fiókjá van, mely az itteni magyar lakosságot képviseli a helyi és országos közigazgatásban. Petrozsény és a Zsil-völgye lakosságának életében fontos helyet foglal a templomhoz való ragaszkodás. Ez a ragaszkodás adta meg számukra a nemzeti öntudat erős megtartását, magyarságukhoz való hovatartozásukat.

Reménnyel tekintenek a jövőbe, és a nemrég újraindult egyházi iskola diákjainak száma bizakodásra ad okot. Szeretettel várják a magyarországi látogatókat is, hisz a vendégszeretetet tartják a legfontosabb dolognak életükben. Évtizedek nehézségei, szépségei, problémái, örömei arra tanították az ott élő embereket: legfontosabb életünkben az, hogy mindig van remény. Remény a fennmaradásra, a fejlődésre, a testvéri szeretetre, az értékek megőrzésére.

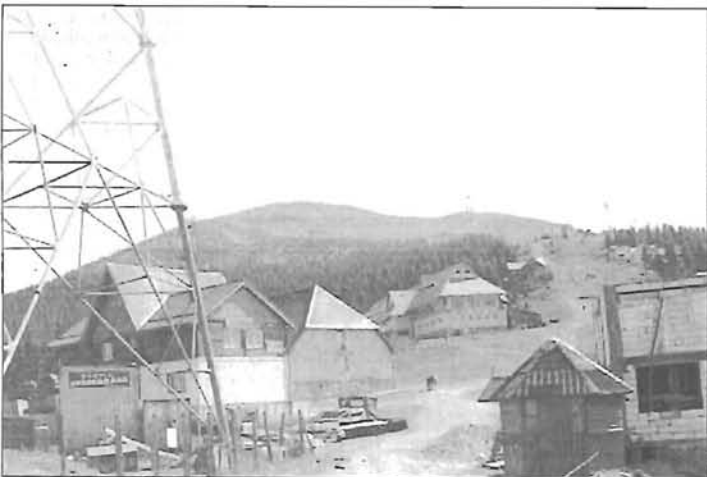
Utolsó szavunk hadd legyen: mindig van remény!

Deák Csaba Zoltán

libegő visz fel a Paringra

épülő menedékházak várják a turistákat a Paringon

DR. KOKA JÁNOS

GKM/18345/2007.

Domokos László úr
országgyűlési képviselő

Budapest

Tisztelt Képviselő Úr!

A 46. számú főút Gyomaendrőd-i hid – Megyehatár közötti szakaszának felújítása ügyében hozzám intézett levelére az alábbiakról tájékoztatom:

Az út-híd üzemeltetésre, karbantartásra és felújításra fordítható éves finanszírozási keretet a költségvetési törvény Útpénztár fejezeti kezelésű célleíranyzata határozza meg. Az Útpénztárból finanszírozott munkák esetében a felújítási sorrend megállapítását – a teljes megyei úthálózatot átvizsgálva – a közútkezelést végző Magyar Közút Kft. Területi Igazgatósága végzi.

Az Országos Közúti Adatbank adatait felhasználva megvizsgáltuk a 46. számú főút jelzett szakaszát. Az útszakasz jelenlegi állapota miatt a sürgősen felújítandó főúti szakaszok közé tartozik, ezért az Útpénztár 2008. évi felújítási forrásának terhére – a legrosszabb állapotú szakaszokat kiválasztva – 2008-ban megkezdni az útszakaszok ütemezett felújítását.

A közútkezelő a beruházás megkezdéséig is gondoskodik a közlekedés helyzetének javításáról a balesetveszélyes burkolathibák megszüntetésével.

Kérem Képviselő urat, hogy tájékoztatásomat elfogadni szíveskedjék.

Budapest, 2007. október 11.

Üdvözlettel:

Dr. Kóka János

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

A takarítlanító manó

Sokszor gondolkoztam azon,
Honnan a sok kosz, piszok,
Házamban lévő tárgyakon,
Ez aztán a nagy titok.

Egy éjjel ébren maradtam,
Elbújtam egy sarokban,
Ugyanis volt egy sejtelmem,
Melyben biztos is voltam.

Az volt az én apró gyanúm,
Hogy létezik egy kis lény,
Ki takarítlanít nálam,
És zavarja őt a fény.

Így éjszaka mulatozik,
Port fúj minden kis tárgyra,
Ez teszi ki az életét,
Ez hön áhított vágya.

Eljött a sötét éjszaka,
Benn csücsültem a szekrényben,
És a kulcslyukon keresztül
Leselkedtem, szétnéztem.

Alig telt el pár pillanat,
Megjelent egy kis manó,
A ruhája olyan rongyos,
Azt még nem látta szabó.

Narancssárga szemével
Sunyin körbepillantott,
Kezéből a földre tette
A porcsináló lantot.

Mert bizony volt egy lantja is,
Ami mikor megszólalt,
És eljátszotta azt a szép,
Takarítlanító dalt,

Akkor bizony az utcáról
Az összes por besétált,
Gondoltam, hogy ez a manó
Másodpercig sem tréfál.

Mikor a szép muzsikára
A porszemek bejöttek,
Bennem megfogalmazódott
Egy fantasztikus ötlet.

Mi lenne, ha én elkapnám
A takarítlanítót,
És megjátszanám előtte
A szigorú tanítót.

Így is tettem azon nyomban,
A szekrényből ugrottam,
Rászóltam a kis manóra
Visszafogott nyugodtan.

-Ide figyelj, pindur manó,
Te egy kicsit huncut vagy,
Azt ajánlom, engem most már
Végre egyszer békén hagyj!-

A manócska meglepődött,
Eltátotta a száját,
Azt is mondta mérgesen, hogy
-Kutyafülét, bokáját!

Elkaptad a frakkomat te
Szemfüles kis csemete,
Ettől fogva házacskádban
Sok por és kosz lehet-e?-

Innentől már az én házam
Csillog, mint a tiszta hó,
Ez bizony az életemben
A legjobb, a ragyogó.

Azt kívánom mindenkinek,
Kapja el a manóját,
Így lehet csak portalanná
Valamirevaló ház.

Fűrj Katalin

SPORT

Kétegyháza – Gyomaendrői VSK: 0:1
Szeptember 22-én két harcos kedvű csapat találkozója volt. Értékes 3 ponttal erősítette a tabellán helyüket.

Október 2. Gyomaendrői VSE – Doboz: 6:3
120 néző. Góllövő Mester, Katona, Feuerwerker 2-öt és Horváth 11-esből. Igen jó iramú mérkőzés volt, legjobbak: Kiszely, Beinshrot, Kurilla, Feuerwerker.
Tabella: 5. hely, Gyomaendrőd 4, 2, 2, 19:12-, 14.

Október 7. Sarkad – Gyomaendrői VSK: 0:1

Fegyelmezett, jó játékkal győztünk.

Tabella: 5. hely, Gyomaendrőd 5, 2, 2, 20:12, 17 pont.

Október Gyoma FC – Jamina: 3:1

Jó: Tolnai, Toldi, Bela, Horváth.

Góllövő: Horváth 2-öt, Toldi.

Tabella: Gyoma FC 4, 1, 4, 18:13, 13.

Október 14. Endrőd – Tótkomlós: 0:1

Sok durvasággal tarkított mérkőzés, durva ellenfél.

Jók: Kiss, Kurilla, Mester.

Gyakori volt a meccs alatt, hogy emlegették a kis Kővágót, aki sok nehéz helyzetet góllá értékesített.

Tabella: 6. Gyomaendrőd 5, 2, 3, 20:13, 17 pont.

Csapat játékosai: Hanyecz István, Horváth Zoltán, Kiszely György, Nagy László, Feuerwerker Béla, Hídvégi Imre, Beinshrot Zsolt, Uhrin Tamás, Mester Levente.

Cserejátékosok: Katona Csaba, Laurinyecz Albert, Maracskó Dávid, Raffael Henrik, Békési István, Gyuricza Máté.

Hiányoljuk a „kis” Kővágót.

Október 21. Telekgerendás – Gyomaendrőd VSE 1:4 (1-2) Száz néző j. vezető: Rózsa.

Góllövő: Kiss, Kiszely kettőt és Kurilla.

Ennyivel jobbak voltak az endrődiek. Győzelmük még ilyen arányban is megérdemelt.

Tabella: 5. Gyomaendrőd VSE: 6, 2, 3, 24-14-20

Ifi: Telekgerendás-Gyse 0:3. A fiatalok kitettek magukért.

Október 22: megyei I. Oszt. Gyfc-Kaszaper: 0:2. 200 néző. Gyengésként játszottak a hazaiak.

Tabella: 7. Gyoma: 5, 1, 5, 20-16, 16 p.

Márton Gábor

„KÉZIMUNKA RÖVIDÁRU”

Új helyen!

Gyomán, a Fő út 181/1 szám alatt, a WATT Villamossági Bolttal szemben várom a kedves vásárlókat.

„ZIPPZÁR, GOMB, CÉRNA, KÖTŐ- és HORGOLÓFONAL, ZOKNI, HARISNYA, GOBELIN, KONGRÉ”

Nyitva: H-P 9-12, ½ 2-5, Sz: 9-12

DOMOKOS LÁSZLÓ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

BÉKÉS MEGYE KÉPVISELŐ-
TESTÜLETÉNEK ELNÖKE

5601 Békéscsaba, Derkovits sor, Pf.: 118
Telefon: 66/441-156, Telefax: 66/441-609

Sajtóközlemény

az Arad-Békés Megyei Vegyes Bizottság
alakuló üléséről

Arad és Békés megyéknek a kapcsolata az 1980-as évek elejére vezethető vissza. 2003-ban az átalakuló körülményekhez és elvárásokhoz igazodva megújításra került az együttműködési megállapodás. Az azóta eltelt időszak változásai, Magyarország és Románia EU-s tagsága, a 2007-2013-as időszakban megnyíló lehetőségek 2007-ben ismételten szükségessé tették a megállapodás megújítását. Ennek célja az együttműködési területek kiszélesítése és konkrét együttműködési projektek előkészítése és megvalósítása. Ezért Békés Megye Képviselő-testülete, valamint Arad Megye Tanácsa határozata alapján 2007. március 2-án Békéscsabán aláírásra került a megújított együttműködési megállapodás.

A megállapodás meghatározta egy Vegyes Bizottság felállítását. A Vegyes Bizottság feladata az együttműködési megállapodásban foglaltak realizálása valamint az operatív együttműködés, egy szakterületen alapon kialakítandó albizottsági struktúra kialakítása.

Az Arad-Békés Megyei Vegyes Bizottság 2007. október 11-én tartotta alakuló ülését, a Békés Megyei Önkormányzat épületében. Az ülésen részt vettek a két megye elnökei, alelnökei és főjegyzői, a vegyes bizottság delegált tagjai, valamint a két hivatal szakemberei.

A Vegyes Bizottság az ülésen megválasztotta társelnökeit, Dr. Jeszenszky Géza, Békés Megye Képviselő-testülete volt alelnöke, valamint Buza Gavril, az Arad Megyei Tanács alelnöke személyében.

Az ülésen felállításra kerültek az albizottságok, az alábbiak szerint:
Terület- és Infrastruktúra Fejlesztési Albizottság
Humán Fejlesztési, Kulturális és Egészségügyi Albizottság
Környezetvédelem, Sport és Turizmus Albizottság

Az albizottságok a Vegyes Bizottság tagjaiból, valamint a később felkérendő szakmai szervezetek képviselőiből állnak, feladatuk pedig a szakterületükhöz igazodó konkrét együttműködési projektek és az ehhez kötődő partnerségek feltárása, a projektek megvalósításának irányítása, nyomon követése.

A Vegyes Bizottság felkérte munkaszervezeteit, a Békés Megyei Önkormányzati Hivatalt és az Arad Megyei Tanács Hivatalát a működés kereteinek, a Szervezeti és Működési Szabályzatnak a kidolgozására, amelynek elfogadására a következő ülésen kerülhet sor.

A Vegyes Bizottság konkrét, projekt szintű együttműködések kialakításáról és további kidolgozásáról is döntést hozott, elsősorban a közlekedési infrastruktúra, a gazdasági együttműködések, bizonyos humán és környezetvédelmi fejlesztések területén. Ezen projektek pályázatait formálását elő kell készíteni a pályázati kiírások 2008. elején várható megjelenéséig. Emellett a Vegyes Bizottság olyan, nagyobb volumenű fejlesztésekről is tárgyal, amelyek a határtérsegekben valós igényként jelennek meg. Ilyenek a határtérsegek útjainak és hidjainak összehangolt fejlesztése, határtérsegi turisztikai program, kutatás-fejlesztési program, valamint a közös vizgazdálkodás fejlesztése. A Vegyes Bizottság határozatban kérte a két ország kormányát, hogy ezen projekteket a 2007. november 7-i Román-Magyar Együttes Kormányülés keretében tárgyalják meg, és biztosítsanak elkülönített forrásokat részletes kidolgozásukra.

Békéscsaba, 2007. október 11.

Domokos László

Sajtóközlemény

a Vajdaság Autonóm Tartomány és Békés Megye Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás aláírásáról és a jövőbeni együttműködés konkrét szakmai területeiről

Békés Megye Képviselő-testülete az elmúlt időszakban arra törekedett, hogy a megye felzárkózása érdekében elfogadott és megvalósítandó nagyprogramok megfelelő kereteit kialakítsa. Ezek egyik fontos eleme a kétoldalú nemzetközi együttműködések kiterjesztése, elsősorban közös együttműködési projektek megvalósítása érdekében. Ennek a folyamatnak egy fontos állomása, hogy az Arad és Bihar megyékkel megújított megállapodások aláírását követően 2007. október 5-én aláírásra került Vajdaság Autonóm Tartomány, valamint Békés Megye Képviselő-testülete közötti együttműködési megállapodás.

Az aláírt megállapodás hivatalos formában is megerősíti a gazdasági, tudományos, egyéni szellemi, oktatási és kulturális területen jelentkező együttműködés iránti igényt, és kiterjed az alábbi területekre: gazdasági élet, kis- és középvállalkozások, területfejlesztés és területfejlesztési tervek, kultúra, sport, turizmus, szociális gondoskodás, szakmai oktatás, környezetvédelem, civil társadalom, közigazgatás, infrastruktúra, gyermek és ifjúságvédelem, határon átnyúló és határmenti együttműködések.

A megállapodás aláírását követően Domokos László, a Békés Megyei Közigyelés elnöke, valamint Predrag Grgic, Vajdaság Autonóm Tartomány regionális és nemzetközi együttműködések minisztere megbeszélést folytattak az elkövetkező időszak legfontosabb teendőiről.

A megbeszélés során megállapodtak abban, hogy az első időszakban a kulturális együttműködésre, ezen belül is elsősorban a színházak, a könyvtárak és iskolák közötti kapcsolatok erősítésére, a természetvédelmi együttműködésekre, a vállalkozásfejlesztésben szerzett tapasztalatok gyakorlatba való átültetésére, valamint a turizmus közös fejlesztésére helyezik a hangsúlyt. A fenti konkrét együttműködési

KÖSZÖNTŐ AZ IDŐSEK VILÁGNAPJA ALKALMÁBÓL

Az Idősek Világnapján szeretettel gondolunk mindazokra, akik egy hosszú élet munkáját és rengeteg tapasztalatát tudhatják maguk mögött. Minden évben egyszer köszöntjük őket, de szeretetüket, bölcsességüket az év minden napján érezzük. Ők hordozzák generációkon keresztül azokat a tapasztalatokat, hagyományokat, melyek be vannak kódolva valamennyiünk génjeibe. Figyelnünk kell rájuk, hiszen ők azok, akik végigélve egy örömmel és küzdelmekkel teli életet, az idős kor bölcsességével már helyre tudják tenni a dolgokat és tudják mi az a jó, amit tovább kell adni és mi az a rossz, amit el kell kerülni az utánuk jövő generációknak.

A mi feladatunk, hogy idős embertársaink számára olyan életkörülményeket biztosítsunk, mely lehetővé teszi számukra az öregkorhoz méltó derűs életet. A család gondoskodása mellett a társadalomnak is mindent meg kell tenni azért, hogy a megérdemelt pihenés éveiben megkapják mindazt a támaszt, mely megszépítheti, teljesebbé teheti napjaikat. Vigyáznunk kell rájuk, segíteni őket, hogy a hosszú évek kemény munkája után megkapják azt az anyagi és erkölcsi támogatást, amellyel örömteli életet élhetnek.

Nemcsak ezen a napon, hanem mindig meg kell tenni mindent azért, hogy érezzék, fontos részei az életünknek és nem hagyjuk magukra őket. Ez azért is nagyon fontos, mert most ők a megszorítások legnagyobb vesztesei. A gyógyszerek árának emelkedése, a vizitdíj, a rezsiköltségek, az élelmiszerárak növekedése őket sújtja leginkább. Nem hagyhatjuk, hogy kiszolgáltatottságuk tovább növekedjen. Meg kell állítani az időseket sújtó intézkedések bevezetését!

Szüleink, nagyszüleink mosolya és gondoskodása most is rengeteg erőt sugároz felénk, az ő kitartásuk, szeretetük felbecsülhetetlen kincs számunkra. Köszönettel tartozunk a hosszú évek alatt végzett becsteltes munkáért és jó egészséget, tartalmas, boldog életet kívánunk minden idős embertársunknak!

Domokos László
a Békés Megyei Közgyűlés elnöke

A jövő nemzedékét ki oktatja?

Miközben a kormányfő arról beszél: baj lesz, ha a tanárok nem kapnak elég megbecsülést, baj lesz, ha elkerülük a fiatalok a pedagógusi pályát, aközben, a kormány intézkedéseinek köszönhetően, országosan mintegy 8.223 pedagógus vesztette el állását.

Miközben Gyurcsány Ferenc arról beszél, hogy az iskola és a kultúra ügye nemzeti ügy és sorskérdés, aközben iskolákat zárnak be, 30 milliárdot vontak ki az oktatásból, így átlagosan 21 ezer forinttal kevesebb jut minden óvodásra, iskolára.

Békés megyét sem kerülte el a kormány úthengere. Településeink a kormány megszorító intézkedései miatt – amit ők csak reformnak neveznek – sok esetben fájdalmas lépések meghozatalára kényszerültek az intézményfenntartók: a forráselvonások munkahelyek megszünetését, az intézmények összevonását eredményezték. Van, ahol megszünt az alsó tagozat, van ahol az iskoláskorú gyerekeknek másik településre kell járniuk, hogy tanulmányaikat folytathassák.

Domokos László
országgyűlési képviselő

területekhez kapcsolódóan a Békés Megyei Önkormányzat és a Vajdaság Autonóm Tartomány szakemberei még ebben az évben szakmai programegyeztetést folytattak annak érdekében, hogy jövő év elejére olyan konkrét együttműködési projektek legyenek kialakíthatóak, amelyek elindításáról a két fél vezetése közösen tud döntést hozni.

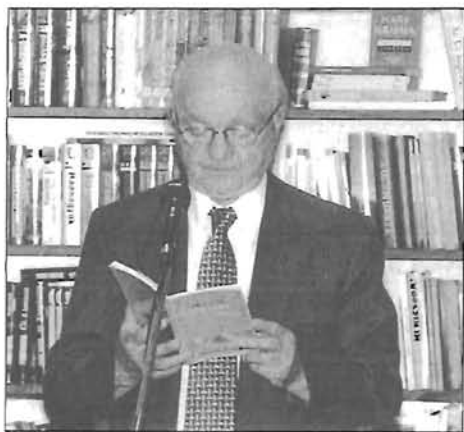
Békéscsaba, 2007. október 11.

Domokos László
a Békés Megyei Közgyűlés elnöke

Irodalmi oldal

Máczt István: LÉLEKzetvételeim Szívdobbanások

Mindig öröm Maczt Istvánnal találkozni. Találkozni vele személyesen, egy-egy levélén keresztül vagy könyvei olvasásakor.

Öröm hallgatni is, író-olvasó találkozón éppúgy, mint elővenni és „belelapozni” sokadik kiadását megért könyvébe és hangoskönyvébe, az Örülj velem!-be.

Szuggesztív előadásával ráhangol és rákapcsol bennünket arra az energiaáramlásra, mely mindig ott van a befelé és felfelé figyelő ember megnyilvánulásaiban, és láthatatlan szálaival összeköt valamennyiönket.

Lélekzetvételek

„Levegő élteti a tüdőt. Igazság, jóság, szépség, élteti a lelket. Lélegzetvételeink juttatja tüdönkbe a levegőt. „Lélekzetvételeink” által jut lelkünkbe az igazság(felismerjük), a jóság(akarjuk), és a szépség(meglátjuk).

Lélegzet nélkül nem élhet az ember. Lélekzet nélkül meghal a lélek” - írja legújabb könyvének, a LÉLEKzetvételeim Szívdobbanások címűnek bevezetőjében.

Igazság, Jóság, Szépség. Lelki szükségletek. Lelki egészségünk alapelemei, melyek titokzatosak, fel- és megfejtésre várók, mint maga a lélek. Csak „közelíteni” tudunk ezek lényegéhez, „sejtésünk” van „tetteikről”, életünkbe betöltött szerepükről. Mikor és hogyan jelenik meg e három alapérték emberi világunkban, megjelenik-e, s vajon fokmérője-e szűkebb-tágabb kapcsolatainknak!

Embertől Istenig jutva így ír:

„Isten szól hozzám-

Minden igazságban üzen.

Látom az Isten-

Minden szépségben elem sejlik.

Közel az Isten!

Minden jóságban Ő ölel.”

A Szívdobbanásokhoz- mely a kötet második része- ezt tanácsolja: „Kérem e könyvecskét ne olvassák! Mélyedjenek el a gondolatokban, izelgessék a szavakat, imádság szavai ezek. Az ima nem monológ, két személy meghítt személyes önközlése. Ima. Ha leirták, akkor másnak „hír” Valakiről és egyéni tanúság: Isten és ember közötti kapcsolat Én-Te viszony. Hit. Remény. Szeretet. E könyvecskét kérem imádkozzák!”

Hány arca van az igazságnak, jóságnak, szépségnek! Ezer! Millió! Megszámlálhatatlan, mint a tenger hullámverése. Hiszen másként igaz az igaz a csecsemőnek, másként a kisgyermeknek, az ifjúnak a felnőttnek és az aggnak. A jóság és szépség is más-más életkorok szerint, holott egy, ECYETLENEGY, de aki felfogja, éli, személyiségének egyetlenegységén keresztül láthatja és élheti.

ECYETLENEGY a szép, a jó, az igaz, bár megszámlálhatatlan arccal néznek ránk.

Az igazság felkiáltójel. A jóság nyitott, mint a kettőspont. A szépség kérdőjelekkel tele.

Az igazság felé az ész törhet, de birtokba csak a hit veszi.

A jóság felé az akarat törekszik, de a remény ülteti szívünkbe.

A szépség felé ezer vonzalom húz, de lelkünkbe a szeretetet varázsolja.

Sem az időnek, sem a térnek nem foglya a szépség, az igazság, a jóság. Időfölköttiek, bár időben történnek. Térköltöttiek, bár a térben zajlanak.- Akiket áthatnak, sem térnek, sem időnek nem rabjai: szabadok!

A jóság termi a jötteteket, a szépség csupán átragyogja. Az igazság igazgató tesz, a szépség csupán fénybe vonja. A szép egyszerűen van, passzivitásában mégis ugyanolyan aktív, mint „testvérei.”

Megismert igazságunk részleges, megtett jóságunk töredékes, alkotott szépségünk fogyatékos- mégis, külön- külön és együtt tanúságot tesznek az Abszolút Igazságról, az Abszolút Jóságról, az Abszolút Szépségről, amely/ aki maga az Isten.

Az Istenben keresett szépséget a világban találok meg, a világ szépsége pedig Istenhez vezet.

Uram- oly szépen ígérted: „Boldog, aki nem lát és mégis hisz.”Valóban nem látlak Istenem, mégis hiszek, „örök életre szökő vízforrás” a hitem, amelyben ott a remény és él a szeretet.

Uram- hálásan köszönjük tenéked, hogy az isteni erények, a hit, remény, a szeretet emberivé teszik az életet.

Uram- kérem, hálálomig kísérjen a hit, kapaszkodjék beléd a remény, és a szeretet. Vele lépje át a küszöböt...

Máczt Istvánt 2007. szeptember 21-én Cegléd város díszpolgárává választották. Szeretettel gratulálunk, kívánunk további boldog, alkotó életet!

Polányi Éva

2007. október 26-án az OMart könyvesboltban találkozhattak az irodalombarátok Gergely Ágnes Kossuth-díjas költővel. Decembri számunkban erről olvashatnak lapunkban..

Ízes Ízek

November

Hagymasaláta

Kis fej hagymákat tisztítunk meg (minél kisebb, annál gusztusosabb) és sós vízben üvegesre főzzük. Lecsepegtetés után forró olajon szép barnára sütjük. Tálra tesszük, megöntözzük ecettel, sózzuk és ráöntjük az olajat, amin pirult. Hidegen tálaljuk savanyúság gyanánt.

Seidl Ambrus

MŰHOLDAS FÖLDI ÉS WiFi antennák

Digitális műholdvevő már
14 900 Ft-tól

UPC Direct
NÉZZÜK A MINŐSÉGET

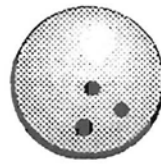
Széles választékkal és kedvező árakkal
várjuk az érdeklődőket.

Telex Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok, Csövek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek, Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika Szegek, csavarok, zárok, lakatok Fűrdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

THERMIX
Építőipari Kft.

5500 Gyomaendrőd,
Ipartelep út 3.
(T/F: 66/386-614, 386-226)

Tevékenységeinket piacképes áron kínáljuk

- Magas és mélyépítési munkák generál kivitelezése – tervezése
- Transzportbeton és betonacél értékesítés, előregyártás, szerelés
- Egyedi asztalos és lakatos termékek gyártása (nyílászárók, Interpan bútorok)
- Építőipari anyagkereskedés
- Építőipari gépek, segédeszközök bérbeadása (toronydaru, acélzsalu, keretes állvány, útpanel...)

W SZONDER W

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

SZTAHO JENŐ, aki Endrődön a Szőlőskert u. 13. sz. alatt lakott, 2007. október 26-án visszaadta lelkét Teremtőjének.

özv. TÍMÁR SÁNDORNÉ TÍMÁR FRANCISKA, aki Endrődön a Kilián tér 12 alatt lakott, súlyos betegség után megért égi Urához. Gyászolja: családja.

TORMA BÉLA, aki Gyomán a Kátana József út 44-ben lakott, 2007. október 22-én az égi hazába költözött. Gyászolja: családja.

Köszönetnyilvánítás

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik TÍMÁR SÁNDORNÉ TÍMÁR FRANCISKA temetésén, gyászmiséjén megjelentek, és imájjukkal, tiszteletadásukkal a család fájdalmát enyhítették. A gyászoló család

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Gulász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

Fényképalbum

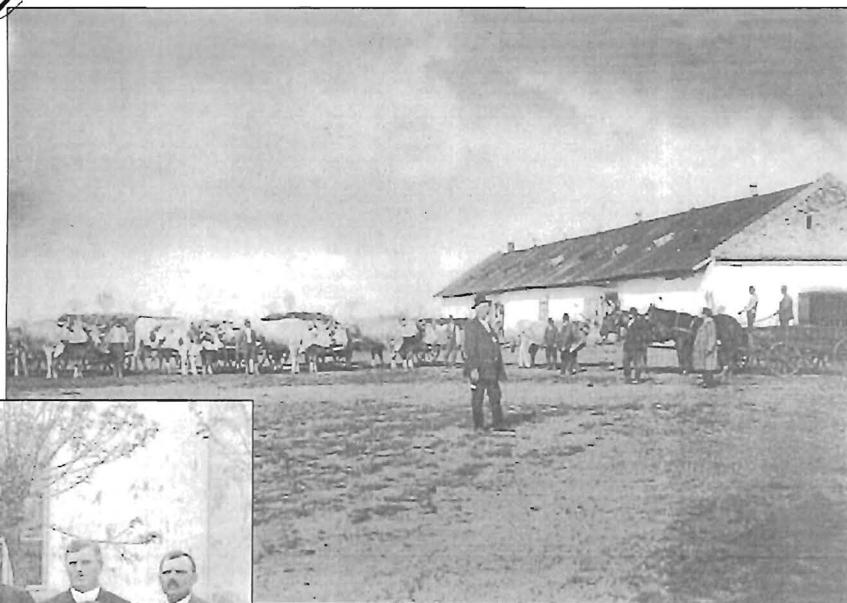
Elöljáróság 1928-ban

balról jobbra, első sor (akiket felismertünk):

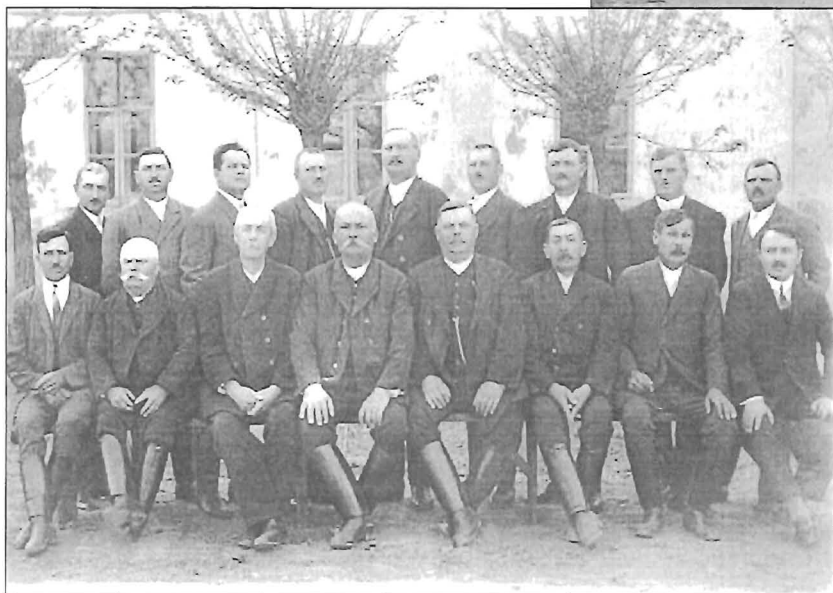
1. Szabó Bálint, 4. Hunya István, 6. Kovács Ferenc,
7. Hunya Ede, 8. Dr. Cseh József orvos

balról jobbra, hátsó sor:

1. Tímár Mihály tanító (Öregszőlő), 3. Kovács
Endre, 5. Kovács Libor, 9. Hunya István

Kovács István (†1935) a tanyáján

GAZDAKALENDÁRIUM

Információ gazdálkodóknak

Gazdahírek

Megjelent fontos rendeletek, közlemények:

106/2007. (IX.24.) FVM rendelet, 74/2007-es és 75/2007-es MVH közlemények

A rendelet és a közlemény a történelmi bázisjogosultságról szól.

Az MVH 74/2007. közleménye szerint a 2007. január 1. és 2007. október 2. között mozgott területekre vonatkozóan kell ezen közlemény lapjait (K9000) beadni 2007. október 31-ig.

Az MVH 75/2007. közleménye szerint a 2006. május 15. és 2006. december 31. között mozgott területekre vonatkozóan kell ezen közlemény lapjait (K9004) beadni 2007. október 31-ig.

Mindkét esetben azon területekre vonatkozik a beadás, melyek 2006-ban történelmi bázisjogosultsággal rendelkeztek, tehát GOFR növényként, rizs- és dohányterületként az MVH határozata alapján nemzeti kiegészítő (Top-Up) támogatást kaptak utána.

A 2007. október 2. után, a fentiekben meghatározott területeket érintő mozgást 15 napos bejelentési határidővel kell bejelenteni szintén a 74/2007. MVH Közlemény alapján.

A 29/2007. FVM jogszabály 62 §-a értelmében 2008. február 28-ig minden gazdálkodó megkapja az MVH-tól a történelmi bázisjogosultságról szóló Hatósági Bizonyítványt. Ez lesz az alapja a 2008. évi nemzeti kiegészítő támogatás történelmi bázisjogosultsághoz kötött részének.

Növénytermesztés:

A kevesebb csapadék miatt jól halad a betakarítás. A napraforgó betakarítása befejeződött. A termésátlag 2,2t/ha körül alakult. A kukorica betakarítása is jól elhaladt, 4,5t/ha körül a termés eredménye. A talajmunkákat is elkezdték, bár az utóbbi héten már száraz a föld és hantos a tárcsák munkája. A vetés is jól halad. Az árpa nagy részét elvetették, a búza vetése a félidejénél jár.

Terményárak:

A napraforgó átvételi ára elérte a 10000Ft/q-t. A kukorica ára 5200-5600Ft/q körül mozog jelenleg. A búzáé pedig október közepére elérte a 6300Ft/q-t.

Állattenyésztés:

A sertés felvásárlási ára 230Ft/kg körül mozog, a nagysúlyúak ára 205Ft/kg körül vannak jelenleg. Mélyül a sertéspiaci válság, a jelenlegi túlkínálatot az állatoktól való megszabadulás alakítja. Tavaszra sertéshús-ár robbanás várható a piaci elemzők szerint.

Időjárás:

Kevés csapadék esett az elmúlt hónapban. Jó ütemben haladt a betakarítás a szárazabb idő miatt alacsony nedvességtartalommal aratták le a kukoricát, ami jelentős szárítási költségmegtakarítást jelent. A napraforgó jelentős részét nem kellett szárítani. A gabonák keléséhez és a jó talajmunkákhoz szükséges volna további csapadék. A hőmérséklet az átlagos körül alakult. Szélsőséges időjárás szerencsére nem volt.

Vincze Tamás
falugazdász

PÁZMÁNDI SZÜRET

Az Endrődiek Baráti Köre Egyesület szervezésében szeptember 2-án ismét számosan összegyűltünk a már hagyományosnak mondható pázmándi szüretre.

Buczkó Imre, a Baráti Kör aktív tagja 5. alkalommal látta vendégül szőlőjében az endrődieket és az Endrődről elszármazottakat.

Jó, hogy ilyen kötetlen módon is van lehetőségünk találkozni.

A délelőtti, gyönyörű napsütéses tájban lezajlott szüretet követte a finom gulyás ebéd, amit Timár Imre elnökünk főzött bográcsban.

A jó hangulatú beszélgetést természetesen a pázmándi bor is segítette.

Köszönet illeti a szervezőket és mindenekelőtt a házigazdát ezért szép, hangulatos napért.

Gircz László

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Novembri ajánlataim:

- kandallók, szeneskályhák,
- zománcos üstök, üstházak,
- hősugárok, alajradiátorok,
- gumicsizmák, esőruhák,
- fejszék, fűrészek, balták,
- virágföldek, műtrágyák,
- virághagymák, rózsatővök,
- műanyagkukák, műanyagkannák,
- demizsonok, hordók,
- barkácsgépek, kéziszerszámok,
- szeged, csavarok,
- munkavédelmi cipők, kesztyűk,
- festékek, hígítók, ecsetek,
- gyertyák, mécsesek,
- konyhai eszközök, izzók, kapcsolók,
- ruhaszárítók, alu létrák

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi András, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com